

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, márczius 28-án.

87. szám.

Sartoryék ideái.

Sartoryéknak ideáik vannak. Az mindig baj, ha Sartoryéknak ideáik vannak. Baj nekik és baj nekünk. Mert azt kell venni, hogy a monstrumot is csak olyan kinnal szülik, mint az angyalokat. S akármilyen monstrum lát napvilágot a fővárosi tanács idea-klinikáján, a tartásdíjat mi fizetjük.

A főváros bölcs tanácsa tehát bajban van, nagy bajban. Ráírt a miniszter, hogy a mostani legyen az utolsó deficizites költségvetése, mert ha még egyszer ilyen költségvetést terjeszt föl, azt semmi szín alatt se hagyja jóvá. Szóval úgy járt a tanács, mint a lump fiu, akire ráír az apja, hogy még az egyszer kifizetem az adósságaidat, de többet nem kapsz egy garast se. Persze a rossz gyerekek nem az az első gondolata, hogy jó lesz a lumpolással abbahagyni, hanem hogy hol lehet pénzt kaparítani.

Szakasztott így tesz a tanács is. Nem a mérlegét akarja javítani, eszébe se jut a prédagazdálkodást megszorítani, a pazarlásait mérsékelni, nem is gondol a sok hiábavaló kiadás törlesztésére. A bevételeit, a jövedelmeit akarja szaporítani. S most megint a fentebb említett lump esemete kész példáját követi. Az a rossz gyerek elmegy Schreiber urhoz s mivel pénzt nem kap tőle (azt tiltja az uzoratorvény), vásárol drága pénzen harminczhatezer vasszőget, háromszáz köpöládát, meg egy tűz- és betörésmentes Wertheim-kasszát. Csupa olyan dolgokat, amikhez absolute semmi köze.

Erre a mustrára akarja most a főváros tanácsa megadóztatni a biciklit és a szódavizet. Bolond dolog mind a kettő, csak Sartoryék gondolkodhatnak rá komolyan.

A bicikliről nagyon különbözőek a vélemények. Az egyik szépnek tartja, a másik csunya; egészségesnek is mondják, veszedelmesnek is; sportból is kultiválják, meg kenyérkeresetből is. Csak fényüzési cikknek nem mondja senki a világon, Sartoryékon kívül.

A szódavizről is vannak orvosok, akik lebeszélnek az embert, mások meg ajánlják; csilapítószernek issza az egyik, izgatónak a másik; jónak is mondják, rossznak is. De fényüzési cikknek nem mondja senki a világon, Sartoryékon kívül.

A hermelines belépő, meg a Liebfrauenmilch, a négyesfogát, meg a Pomery, a gyémántbonton meg a serry brandy fényüzés cikk mifelénk is. De a bicikli és a szódaviz? Ugyan, ugyan Sartory urak!

Biciklin járnak egészségi okokból, a test-edzés kedvéért, meg kenyérkeresetből, időnyerés okáért. Luxusból a keleti expresszen mennek Monte-Carlóba, vagy számozatlan fiakkeren a Stefánia-utra. Biciklin jár ma már a katona is, a táviratkihordó, a rendőr, a bolti-szolga, az élelmes hordár. És ezek luxus-adót fizessenek, mikor jóformán mindennapi kenyérük sines?

A főváros tanácsa tifozus vizet ad az embereknek, minden cseppben, billió baczellust szállít és ezzel rákényszerít bennünket, hogy ásványvizet igyunk vagy szódavizet. S akkor ez fényüzés? Biharfüreden, ahol ott van a csodaforrás, ott fényüzés a szódaviz, de nem is issza senki. Hozzák ide az Izbuk vizét, s akkor vessenek ki adót a szódavizre! De akkor aztán a fővárosi tanács külön díjait fizessék ki abból, amit luxusadón hevesznek!

Igazán röstelni való, hogy Magyarország

fővárosának tanácsa ilyen ideákat produkál vagy tesz magáévá. Hisz elvégre ők is emberek; járnak-kelnek, esznek-isznak, beszélnek, irnak és mi méltóságos vagy nagyságos uraknak szólítjuk őket.

Egy angol ujság a minap képes ábrázolatban mutatta be, hogy mit fogyaszt egy-egy ember hetven esztendőskoráig. Kolosszalás, hogy mennyit pusztít el. A só, amit elfogyaszt, egész kis domb, a kenyér már hegy, a husból pedig akkora ökör kerülne ki, mint egy emeletes ház. A főváros tanácsosai is ennyi húst esznek, meg kenyeret és sót. És a szellemük mit produkál érte? Biciklit és szódavizet.

Sartory uraimék, önök igazán Sartoryak.

POLITIKAI HIREK.

A kiegyezés. Bécsi tudósítónk feltétlenül hiteles forrásból eredő értesülése szerint az a hír, mintha a kiegyezési javaslatokat kedden a monarchia két államának parlamentje elé terjesztenék, nem felel meg a valóságnak. Nagyon kérdéses az is, hogy a javaslatokat egyáltalán be lehet-e terjeszteni a husvétü szünetek előtt. Különösen Bécsben lehetetlen ez, mert a képviselőház teljesen el van foglalva a kormány nyilatkozata felett való vitával és a miniszterváddal. Ezek a viták feltétlenül igénybe fogják venni az osztrák képviselőháznak három-négy ülését. Többet pedig husvét előtt már nem tartanak. Az osztrák kormánynak pedig nincs szándékában a kiegyezési javaslatok benyújtása, amíg teljes bizonyossága nincs afelől, hogy a benyújtás után azonnal meg lehet kezdeni az első olvasást és a ház elhatározhatja a javaslatnak bizottsághoz való küldését.

Ninon.

(Dalmi 2 felvonásban. Szövegét Thury Zoltán egy dramoletja nyomán írta Ábrányi Emil, zenéjét szerzette Sztojano vits Jenő. Első előadása a magyar királyi Operaházban 1898. márczius 27-ikén.)

Husz kihívás, töméntelen taps és — ami ezen a helyen valóságos exotikum — még ismétlés is: ez történt ma este az Operaházban. Azonfelül egy poétával lettünk gazdagabbak. Színházi estének ennél dusabb aratása már régen, nagyon régen lehetett.

A pedáns, fásult premiére-közönségre alig lehetett ráismerni. Ezer arcz és ugyanennyi csodálkozó tekintet, hogy ez egy közibénk való zenepoéta szive és keze munkája. És milyen lízasan tapsoltak! Aztán újra csöndes ámulat és újra hangos lelkesedés. Így ment ez végig egész estén át. Hogyan, ezt a mámorítóan szép duette-et is az az ember szötte? Meg utána a bordalt, mely felvillanyozóbb a Turiddu rajnai bordalánál? Kérjük ezt csak újra!...

A nézőtörsen szóval olyan hangulat volt, mintha a közönség azt mondta volna: ezt az estét mi foglaljuk le magunknak, ez a mi esténk, ez a mi operánk.

Bocsánatot kérek tehát, hogy ezuttal az első szót a közönségnek adtam át és csak most térek át a darabra.

A függöny felgördül. Festői hegység tövében terül el a kis provencei falu. Filipp, a pásztorfiu, ott heverész az illatos szénaboglya alatt és mialatt letűz a nap, ifju lelkét gyönyörrel tölti el a fűj csattogó pittypalattya és

a kalász aranyfénye. Dala csupa boldogság és epedő szerelem.

Száll pillantásom
A halmokon át,
Lásd meg a kedvest,
Kit szivem imád!
Mondd, jön-e már
A kis madár,
Könnyen lebegva a réten,
Csókkal a száján,
Szerelemmel a szívében,
Pihenni szépen
Filipp ölében!
Míg legel a nyájam
A messze határban,
Sípot faragok,
S futyórésző madárnak
Választ adok,
Ugy várom a lányt,
A kedves Susannet!

Tehát Susannenak hívják és pásztorleány. A kicsike nyomban meg is érkezik, elhozva Filipp ebédjét. Együttal híret hozza, hogy a falu piaczn komédiáscsapatot látott. A trupp mutatványai szinte megigézték. Az egyik leány tánczot járt, a másik meg dalolt. Susanne utánozni próbálja. Hisz az ő hangját is hány-szor megdicsérték a gróf meg a kántor! Színesnő veszett el benne, úgy mondták. És Susanne fejecskéjében ott motoszkál annak a vásári énekesnőnek a dala:

Igy kezdte... most is hallom én...
Volt abban bánat, vágy, remény,
Megcsalt leány sirása,
Galamb turbékolása!...
Majd a hang magasra szállott,
Mint a leggyorsabb madár.
Fel s alá vigan keringett
Mint cikázó fecsképar!...

Filippre idegenül hatnake hangok. Szive megremeg annak a gondolatára, hogy Susanne képes lenne engedni a császnak, hogy itt hagyná őt és elmenne czifra jelmezben énekelni. Hogy az ő kis pacsirtája nem dalolna többé provencei dalt és nem neki dalolna egyedül! És ez a balsejtelme — hamarabb, mint hinné — valóra vál. Mialatt visszamegy a faluba, fényes úri társaság közeledik. Villarmois marquis és előkelő barátai vádásznak arra. A rengő kalász közt pompásan esik a villásreggeli, különösen ha francia pezsgő oltja a szomjuságot.

Susanne hasztalan lapul oda félénken a szénaboglyához, de Chat vicomte, az egyik Nimród, megtalálja és az úri társaság közé vezet. A piruló lányka mindenkit elragad, de főként Villarmois. A marquis pezsgővel kínálja és a leány mámorosan szürsöli a csillogó italt. Majd dalol a társaságnak és dala dicsőíti a provencei bort!

De a marquis többre vágyik. A kis Susannet hirtelen megragadja és kocsijába vonszolja. A leány kétségbeesetten védekezik, de hiába, mert az úri fogat néhány percz múlva már ott rohog a messze országuton. Mire Filipp visszatér, mindössze néhány üres pezsgőpalack hever a földön. Egy öreg paraszttól megtudja, hogy Susannet látták a marquis kocsijában. Szive most vad haragra gyul és átkot szór a lányra.

A második fölvonás színhelye Villarmois marquis elegáns szalonja. A kastélyban estély készül. Susanne-ból a marquis pártfogásával a Bouffés Parisiennes csillaga lett. Az egykori birkapásztorból ünnepelt primadonna! A

Az osztrák képviselőház e héten keddtől csütörtökig, esetleg péntekig tartja üléseit és azután megkezdí husvétii szüneteit. A szünet április 20-dikáig tart. A keddi ülésen folytatják a kormánynyilatkozat felett való vitát és tekintettel arra, hogy a kormány maga nem fog részt venni a vitában, remélik is, hogy még kedden be is fejezik. A másik két vagy három napon talán végeznek a miniszterek vád alá helyezésével is. Attól a konstellációtól, amelyben a Reichsrath a husvétii szünet után összeül, függ, hogy milyen hosszú lesz a következő ülészak.

A flumel választások. Fiuméből jelentik: Az autonomisták választási értekezletüket megtartották. Az annak idején szolidaritást vállalt 47 volt városatya közül mindössze 28 jelent meg. A programnak és a választókhöz intézendő fölhívás megszerkesztésére bizottságot küldtek ki, melynek tagjai a vezető-triumvirátuson, Mayländeren, Vio Ferenczen és Kuscheren kívül az autonomisták higgadtabbjai, Smoquina kereskedelmi kamarai titkár és Grossich orvos, ki legutóbb a Mochovich koporsója felett azt a hazafias beszédet tartotta. Az értekezlet megállapodott abban is, hogy jelöltjeinek más párt jelöltjei között való szerepeltetését meg nem engedi. E határozatból arra lehet következtetni, hogy a liberálisok is részt vesznek a választáson.

Aggodalmak Ausztriában.

A *Neues Wiener Tagblatt* mai vezércikke, a kiegyezés bonyodalmaival foglalkozván, kitünő kommentárját nyújtja annak, hogy az osztrák németek mennyire bánják már a kiegyezés ellen folytatott obstrukciójukat. Féltik iparukat és iparuk érdekében kívánják a kiegyezést. Ezt elég őszintén bevallja a cikk, melyet ide irunk egész terjedelmében:

Magyarországon — ugymond a „N. W. Tgbl.” — a kormány és a többség szeretné megkötni a kiegyezést és a kvóta mérsékelt fölemelésébe is beléegyeznek; ez a hajlandósága bebizonyult akkor, midőn a legutóbbi választási campagne alatt a kormány jelöltjei egy szóval sem tagadták, hogy a kvótát fel kell majd emelni. Az ellenzéki pártok közül a nemzeti párt és a néppárt szintén pártolja a kiegyezést, de csak elméletben! Mert ha kvótaemelés nélkül ugysem lehet kiegyezni, akkor az Apponyi plátói szerelme nem sokat használhat a kiegyezés művének. A kvótáról való felfogásnak ezek a nagy differenciái előreláthatólag éles harcokat okoznak majd a magyar képviselőházban és ez a dolog már

a költségvetési vita alatt előre vetette árnyékát. Egyfelől ugyanis az ellenzék az ország gazdasági helyzetét a legsötétebb színekkel festette, hogy így a közterhek emelésének lehetetlenségét bizonyítsa. A másik oldalon meg valóságos bujdosít játszanak. Apponyi és Horánszky komor fejtegetéseivel szemben sem Bánffy és Lukács László, sem Tisza István és Hegedüs Sándor nem mernék adatokkal és számokkal előállni és ezt a tartózkodást azzal indokolják, hogy a komor szavazatok nekik nem szabad megczófolniok, mert azokat Ausztria kvótaemelőinek a legkitünőbb fegyvert adnák kezükbe. Elkerüli a figyelmüket az, hogy már ez a beismerés is hatalmas fegyver a Lajthán-tuli ellenfélnek.

Továbbá mintha a bujdosiból még nem volna elég, Magyarországon még azt is mondják, hogy kiegyezni csak a hatvanhetes alapon, csak Deák Ferencz hagyományai alapján lehet, és ebből a praemissából azt a szükségességet következtetik, hogy az önálló vánterület föltétlenül életbeléptetendő, ha május elsejéig nem lesz kiegyezés. Emellett azonban beismerik, hogy május elsejéig a mi parlamentáris masinánk nem végezhetik el a nagy munkát. Ha tehát valóban akarják a kiegyezést, amint valóban akarják is, akkor már ma meg kell barátkozniok az új provizóriummal és nincs is helytele-nebb felfogás, mint a május elsejére kitűzött terminust tovább nem halaszthatónak tekinteni vagy mondani.

Még zavarosabb a helyzet Ausztriában. Badeni nagyszerűen dolgozott; a magyar kiegyezés született, esküdt ellenségeiből, a különböző pártok agráriusai ből tákolta össze ezt a többséget, amelynek segítségével aztán megakarta kötni a kiegyezést. A kiegyezés természetes barátjai pedig, az osztrák ipari érdekek képviselői tudniillik, nemzeti okokból kénytelenek voltak ez ellen a többség ellen küzdeni, kénytelenek voltak a kiegyezést megkötni akaró többséget téletségre kárhozatni, vagyis tudva keresni olyan győzelmet, mely a győzőknek maguknak súlyos gazdasági következtéseket jelentett volna és jelent ma is. Vagyis ez volt a sajátosok parlamentii helyzet: volt egy többség, amelynek dologi okokból támadniai kellett volna a kiegyezést, de amely politikai okokból kénytelen volt azt védeni; volt továbbá egy kisebbség, amelynek sürgős szükségét jelentett a kiegyezés, de amely azt mégis kénytelen volt pártatlan hevességgel támadni, ugyancsak politikai okoknál fogva.

A mai szituáció már nem ilyen világos. Sem

azt nem tudni, hogy Badeni régi „barátai” ismét képesek lesznek-e arra, hogy megint leküzdjék szívük titkos kívánságait, sem pedig nem tudni azt, hogy a német kisebbség mikép fog majd viselkedni; megleli-e az ő régi belátó képességét, avagy ismét csak a nemzeti kötelességeknek lesz követője.

Ezekhez a nagy politikai nehézségekhez Ausztriában még taktikai nehézségek járulnak hozzá. Egy év óta mindenféle érdekkörök azon vannak minden áron, hogy az osztrák ipar kivitele emelkedjék. De senki sem meri kimondani, hogy rendezett osztrák ipari exportnak első föltétele a kiegyezés; mert félnek egyrészt attól, hogy ez a beismerés egyrészt politikai támadás lenne a német ellenzék ellen, másrészt pedig a magyaroknak jó fegyver volna a kezükben a kvóta körülfolyó harcban. Egyben a bonyolódásban csak az az egy vigasztalás lehet mindakét államnak, az a vigasztalás, hogy a tények hatalma mégis erősebb az emberi akaratnál.

Mindenfelé kifejtették már, hogy a magyar állam az önálló vánterület következtényei alatt nagyon súlyosan és nagyon keserűen megszenvedne. Osztrák részről azonban csaknem czél-talan más piacokkal erősíteni az osztrák ipart, mikor iparunk nagy részére nézve a magyar piac — szeliden és kiegyezési stílusban szólva — szerfölött érdekes dolog. Mikor 1886-ban kiszorították Ausztriát Romániából, láttuk, hogy milyen nehéz dolog az, egy elveszett külföldi piacot a saját hazai fogyasztásunkkal pótolni; már most micsoda Románia Magyarországhoz képest?!

Mi a következőkben látjuk a kibontakozást: Magyarország nem lesz olyan balga, hogy harmincz esztendőnek gazdasági eredményeit az önálló vánterülettel egyszerre kockára vesse; Ausztria pedig, ha meghiusul a kiegyezés, iparát erősen károsítja; azok a pártok tehát, akik politikai okokból a kiegyezés ellen küzdenek, gondolják meg, hogy ha győznek, akkor Ausztriát abba a veszedelmebe döntik, hogy tiszta agrárállam lesz belőle megint!

Végre őszinte és igaz szó a Lajthán tül-ről. Magyarország gazdasága, Ausztria ipara igenis erős kárt vallana, ha a kiegyezés elmarad. De nézzünk előre hat-hét esztendővel. Akkorra Magyarországnak már erős, versenyképes ipara lesz (meglesz, mert rászorulunk), Ausztria pedig? Honnan venné Ausztria a mezőgazdaságát?

neve is más lett; most Ninonnak hívják. De azért szívét egy titkos bánat tépi. A puha bársony és a csillogó selyem nem pótolja neki elveszett, tiszta szerelmét. Ugy visszavágyik a rónára és Filipp karjaiba! De mosolyogni és dalolni kénytelen. A léha társaság mulatni akar és ő énekel nekik egy csapodár párról: a tarka-barka pillangó-urfirol és a bájos lepke-dámáról.

E pillanatban az ablakon keresztül ünnepies, komor karének hangzik. A szomszéd klastromban zengik a jámbor barátok a Dies irae-t. Ninonnak bolondos ötlete támad. Tréfából át kellene hívni egy papot, azt mondván, hogy haldokló asszony kívánja tőle a feloldozást. Az ötlet tetszik. A marquisnak egy barátja maga megy át a páterért és a szent atya csakhamar ott terem. Ninon adja a haldoklót behunytt szemmel feküdve a ruganyos pamtagon. De a barát első szavára összerезzen. Megismeri Filipp hangját és a szerzetes is őt, mert valóban a szerencsétlen Filipp áll előtte, aki bánatában a provencei kelászos rónaságot fölcsérélte a rideg kolostorral.

Ninon szívében egész erejével gyul ki újra a régi szerelem, de Filipp eltaszítja magától. Ezt a jelenetet megzavarják a hölgyek és urak, akik egy függöny mögöl nézték a „sikerkült komédiát.” Tapsolnak és bravót kiáltanak; az egyik pedig kimentí magát a tiszte-lendő atya előtt, hogy fejökbe szállt a bor és hogy mindez csak egy kis tréfa volt! Filipp megvetéssel hagyja ott a bünös dáridót. Ninon erre fölkap egy tört és szívébe mártja. Haldok-

kolva mintha ismét hallaná a nyáj kolompját és a falu tornyában a kis harangot, és lelke a vértől megtisztulva, elszáll a magasba.

Ezzel végződik a darab.

Néhány évvel ezelött láttunk a budai szinkörben egy kis dramolet-t, amelynek Susanne volt a czime, szerzője pedig Thury Zoltán, ez az erős poéta- és művészlélek. Régen kapott meg minket ennyire darab, mint ez a hangulatos apróság, amely oly átlátszó és tiszta szövésű volt és amelyben mégis annyi érzés és szomorúság vibrált. Ezt a darabot Ábrányi Emil megtoldotta egy felvonással és az egész mesét a legnagyobb bravúrral versekbe öntötte. Olvatag és paltogó versekbe, amelyeknek melódiája mindenütt megüti a fület. A Thury dramoletjában Susanne-nal mindjárt mint színésznővel találkozzunk, az Ábrányi szövegkönyve feltárja nekünk Susanne multját is. Ábrányi a későbbi drámai kép elé egy színes és finom akvarellt festett a provencei rétek és hegyek tájkéjáról.

A Sztojanovits zenéje is először a provencei róna hangulatát idézi föl. Lágyan ringó és romantikus. A zenekarban gyöngéd, puha tónusok, amelyek belopódnak a kedélybe. Filipp meleg áriája után föllép Susanne. A leány elbeszélését a vásári komédiásokról pikáns és fölbemászó karakterzene kíséri. Most következik a dalműnek — drámai zene szempontjából — legkimagaslóbb része: a szerelmi kettős, Dallambeli invencziójával és komoly, nagy pathoszával mélyen megragad. Itt Sztojanovits egy

csapással fölemelkedik olyan magaslatra, amelyen új magyar szerző nem éri el. Csupa élet és frissesség szorult aztán a vadászkarba, amelyet finom szituációs zene követ: a vadászok jókedvű lakmározása. A legnagyobb népszerűségre azonban e felvonásból a bordalszámithat, amelyet először a marquis, azután Susanne énekel. Kitünő marque, mindenki bizton becsip tőle! A felvonás Filipp szenvedélyes áriájával végződik.

A második felvonásra Sztojanovits egy csomó zenei gourmanderiát tartogat. Így abban az intermezzóban, amely a vendégek érkezése alatt folyik, föl vannak dolgozva a felvonás későbbi folyamán megcsendülő összes motívumok. Egyenesen meglepnek a Sztojanovits parlandói: oly természetesek és gördülékenyek, hogy szinte egy új recitativ-műfajt képviselnek. E fölvonás „clou“-ja különben a pillangók eringő (amelynek briliáns versét már tegnap kö-zöltük). Ellenállhatatlan, finom dallam, eredeti ritmika, ötletes harmoniak és sajátos tempováltozások. És mily felségesen van hangszerrelve! Melódiája egy Strausznak, kezelése egy Delibesnek nem válnék szégyenére. Megható a szerzetesek Dies irae-je, valamint Filipp korárszerű strófa-dala, és virtuózul van megcsinálva a befejezés: Ninon haldoklása, a zenekarban a hangolt üvegekkel, amelyeknek drámai és kolorisztikus hatása megkapó.

És ha ennyi dicséretet mondván el Sztojanovitsról most számot vetek magammal, ugy nem kell belőle visszavennem semmit, sőt meg kell még toldanom egygyel és mással. És itt vissza kell mennem a tegnapi próbára, ennek

KÜLFÖLD.

Török-bolgár hadikészülődések. Bár hivatalosan czáfolják, mégis tény, hogy ugy Bulgáriában, mint Törökországban folyton tartanak a csapatösszpontositásokat. Török részről a csapatszálításokat Enver pasa hadosztályparancsnok vezeti, ki most Szalonikiben időzik és állandóan összeköttetésben van ugy Konstantinápolylyal, mint a thesszáliai csapatok fővezényletével. Egyelőre csak gyalogságot és némi tüzérséget küldenek a bolgár határra, lovasság szállítását későbbi időpontra halasztották. Ugy látszik, török részről csak erős védelmet szerveznek, hogy esetleges bolgár mozgalom által meg ne lehessék őket. Ami a bolgár készülődéseket illeti, ezeket a legnagyobb csendben eszközlik. A csapatokat éjjel szállítják, azonban csak kis részben vasuton; tüzérséget keveset visznek a határra, annál több lovasságot.

A spanyol-amerikai konfliktus.

A spanyolok ugyancsak erősen készülődnek a háborúra. Felbuzdult bennük a hazafias vér és közadakozás utján hadihajót vásárolnak. A spanyol lapok mind kijelentik, hogy nem fének a háborútól és a spanyolok nem engedhetnek a jogukból. Természetes, hogy másrészt az amerikaiak sem akarnak hátrálni. A konfliktusról ma a következő táviratokat kaptuk:

Páris, márczius 27.

A Havas-ügynökségnek jelentik Madridból: Az Egyesült-Államokból érkező hírek egész Spanyolországban nagy hazafias mozgalmat keltek. A madridi püspök vezetésével aláírást nyitottak egy hadihajó vásárlására. E czélra színielőadásokat is tartanak.

Washington, márczius 27.

Mac Kinley elnök kedden vagy szerdán a kongresszushoz üzenetet szándékozik intézni, amely Kuba nem harczó lakosságának helyzetével foglalkozik és félmillió dollár megszavazását kéri, hogy azt azonnal a kubai lakosság fölségelésére fordíthassák. Mac Kinley egyidejűleg fel fogja hívni a spanyol kormányt, hogy az inségben levő kubai spanyolokról gondoskodják és a háborúnak a kubaiakra nézve kielégítő módon vessen véget. Ha Spanyolország ezt vonakodnék megtenni, akkor az Egyesült-Államok humanitásból erőszakot közebe fognak lépni. Az elnök nem hiszi, hogy békés megoldás nem volna létrehozható.

intimebb közönségére, amely zenészekből és zeneirokból áll. Ez a társaság konstatálta, hogy Sztojanovits hangszerezési művésze te eseményszámba megy. Mindent, amit a Ninonba beletett, hamarabb vártunk volna tőle, mint ezt a hangszerezést, amely ékes-szólásban és poézisban egészén új fázisa a magyar drámai zene fejlődésének. Schol egy izléstelenység, egy brutalitás, ellenben minden taktusban egy ötlet, egy szín, egy variáns. Énekeltet bordalokat és keringőket, de hány durva csábnak tudott ellentálni és hány finomabb sugallatra tudott hallgatni!

A nézőtér a mai bemutatóra zsufolásig megtelt fényes közönséggel, amely a Ninon-t viharos és lelkesülttetszéssel fogadta. A határról különben cikkünk elején már beszámoltunk. Minden szám után megmozdult a sok száz tenyér és a bordalt, valamint a pillangó-keringőt a perczekig tartó tapsorkánra meg kellett ismételní. Sztojanovitsot az első felvonás után tizenegyszer, a második után kilencszer hívták.

A czimszerepben Ábrányinének fényes sikere volt. Már külső megjelenésének bája is teljes illuziót keltett. Aztán művészetének tömörked finomsága és egyéniségének közvetlen varázsa mind együttműködött mai diadalánál. A második felvonást, egyetlen drámai színésznek sem játssa utána. Ábrányinak (Filipp) régen volt olyan szerencsés estéje, mint a mai. Tenorja erős fényben ragyogott és nagy zenei intelligenciája is átjárta egész alakítását. T a

Madrid, márczius 27.

A Globo hivatalos lap azt mondja, hogy az Egyesült-Államok ismét leteszik az álarozatot abban a pillanatban, midőn Kuba szigetén a helyzet javulni kezd. Mivel indokolhatnák az Egyesült-Államok — kéri a nevezett lap — a beavatkozást? A hatalmak közbelépésének lehetőségéről szólva, azt mondja, hogy a hatalmasságok nem lesznek képesek az erőszak kitörését megakadályozni, de csakhamar kénytelenek lesznek az erőszakot a jog érdekében elfojtani. Spanyolországna tehát mindig a jog alapján kell állania.

A Tempo azt mondja, hogy Spanyolország meg fogja mutatni a világnak, hogyan képes egy nép jogáért küzdeni.

A Liberal kijelenti, hogy nincs spanyol ember, aki méltóságával megegyeztetetők tartaná hogy ráálljon az Egyesült-Államoknak arra az ajánlatára, hogy Spanyolország kárpótlás fejében ismerje el Kuba függetlenségét. A spanyolokat legyőzhetik, ami különben kétséges, de becstelének nem lesznek soha.

Madrid, márczius 27.

A már befejezett képviselőválasztások a legnagyobb csendben folytak le. A miniszterium többsége igen nagy lesz. A 432 képviselő közül több mint 300 kormánypárti. Hír szerint a konzervatívok azt szándékozzák indítványozni, hogy a csapatokat Kuba belsejéből a tengerpartra rendeljék vissza, míg az autonomisták és separatisták megegyezésre jutnak. Nem hiszik azonban, hogy ezt a javaslatot a kamara elfogadja. Kubán a helyzet nagyon javult.

Madrid, márczius 27.

Manillából érkezett magántávirat jelenti, hogy a csendőrség egy házban 80 felfegyverzett separatistára akadt, akik valami merényletre készültek. Mivel a separatisták ellenszegültek, a csendőrök fegyverüket használták és 10 embert megöltek. Az esetnek egyébként nem tulajdonítanak fontosságot. A kikötő erőidőseit, mivel merénylettől tartanak, a tenger felől megerősítik.

TÁVIRATOK.

Gesov és Sztojlöv.

Szófia, márczius 27. A bolgár távirati ügynökség teljesen alaptalannak nyilvánítja azt a hírt, hogy Gesov volt miniszter, aki Pétervárra utazott, azzal van megbizva, hogy eszközölje ki Oroszország garancziáját a tervezett bolgár kölcsönért. Gesov személyes ügyekben utazott Péter-

kátsnak köszönettel tartozik a szerző, hogy a marquis kis szerepére vállalkozott. Bár gyönyörű hangjával és egyéb előkelő kvalitásaival mindig az első sorban van. Elismerés illeti a kisebb szereplők ábrázolót is, mint Mihályit, Kornait, Kertészt, Kiss Bélát, Ney Bernátot, Válenit Vilmát és Payer Margitot.

Szikla Adolf karmester nagy odaadással és erős művészi ihlettel tanította be a művet. Ma váratlan és kiváló személyes sikere volt. A szerzővel együtt ő is megjelent a függöny előtt. A zenekar, amelytől néha igazán nem lehet rossz néven venni, ha hozzá méltatlan zenei kísérletek nem inspirálják, ma becsvágyat helyezett abba, hogy a Ninon szépségeit hűségesen visszaadja. Alszeghy Kálmán rendezéséről is általános dicséret hangzott a nézőtéren. A jelmezek rendkívül elegánsak, az első felvonás végén pedig több valóságos paripa és egy teljes vadászfogat debütál a szinpadon.

A dalművet egyelőre kedden és vasárnap ismétlik. A közönség mai hangulatából, itélve Budapestben mindenki meg fogja nézni. En pedig bocsánatot kérek a jeles Nitzschetől, aki véletlenül a zenéről is két kötetben át filozofált és aki egy helyen a következőket mondja: „Valahányszor a közönség velem egy véleményen van, mindig úgy érzem, hogy nincs igazam!” En ma egyazon nézetet vallottam, mint a közönség és mégis azt hiszem, hogy egyikünk sem tévedt.

Dr. Molnár Géza.

várra. Helytelen az a híresztelés is, mintha Sztojlöv miniszterelnök betegsége miatt miniszterválság volna várható. Sztojlöv egészségi állapota annyira javult, hogy legközelebb újra átveheti az ügyek vezetését.

A krétai kérdés.

Konstantinápoly, márczius 27. Az orosz nagykövet tegnapelőtt kihallgatáson volt a szultánnál és ez alkalommal még egyszer sürgősen figyelmébe ajánlotta a szultánnak az orosz kormányakaratát, amely arra irányul, hogy a krétai kérdést mielőbb rendezzék és Thessaliát kiürítse. A szultán megígérte, hogy mindkét kérdésben a közel jövőben határozni fog.

Angol választások.

London, márczius 27. A maistonei kerületben a konzervatív párti Cornwallist 2214 szavazattal választották meg az alsóház tagjává. Barkerre, a szabadelvű párt jelöltjére 2036 szavazatot esett.

A görög kölcsön.

Athén, márczius 27. A sajtó köszönetet mond Angol-, Francia- és Oroszországnak, hogy garancziájukat az egész kölcsönre kiterjesztették és reméli, hogy a képviselőház is ki fogja fejezni köszönetét e hatalmaknak. Thessaliából erőszakoskodások mérsárlások híre érkezik. A síkság lakossága a hegyek közé menekült.

Haiti veszedelme.

Kingstown (Jamaika), márczius 27. Port au Princeből érkezett táviratok szerint Haitiban iszonyu pénzügyi válság forog fenn. Az arany agiója 220%. Haiti belsejében nagy az inség.

Elhunyt hercegnő.

Páris, márczius 27. Ferencz joinville herceg neje, Francziska braganzi hercegnő két napi betegség után ma délelőtt tüdőgyulladásban meghalt.

Léghajósok kongresszusa.

Strassburg, márczius 27. Az elzász-lotharingiai metereológiai társaság elnökének, dr. Herkesellnek vezetése mellett márczius 31-étől április 4-éig a léghajósok itt nemzetközi kongresszust tartanak. E kongresszusra Európa minden állam megbízottakat küld, hogy a tudományos léghajózásról javaslatokat terjesszenek elő és hogy azok keresztülvitelének módozatait megbeszéljék.

Az olvasóhoz.

A közeledő negyedéssel szemben lapunkat fölösleges sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert ugy alapították, hogy az a liberálist must szolgálja olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki mást ne szolgáljon.

Komoly törekvésünkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon irt lapot adni, nem fogunk lankadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiérdemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére ezentul is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden e téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hirlap” abban is ambicióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban

a legérdekesebb és legbecsesebb regényeket európai híri íróktól, Kiplingtől, Bourgettól, Claretietől, Sudermanntól, stb., mihelyt a most folyó „Két asszony” című regény bevégeződik. Eredeti regényünknek,

a Mikszáth „UJ ZRINYIÁSZ”-ának,

mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánanyomatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet tenne már ki, különnyomatban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizetnek.

A rendes rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hirlap” divatleveleket. A gyermekek multságára pedig minden második vasárnap a mellékletet nekik való olvasmánnyal tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

*

Az előfizetési és megrendelési föltételek a lap homlokán olvashatók.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a hónap végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése akadályokba ütközzék. Legjobb, ha az előfizetési összeget a lapunkhoz csatolt postautalvánnyal sziveskednek beküldeni.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Natália főhercegnő temetése.

Bécsben holnap helyezik örök nyugalomra Natália főhercegnőt, Frigyes főhercege leányát. A holttestet nagy ünnepélyességgel ma vitték át Pozsonyból az osztrák császárvárosba és ott a Hofburg kápolnájában ravatalra tették. Az átvitelről a következő tudósítás szól:

Pozsonyban délután fél 4 órakor Zandt városi plébános, czimzetes püspök, beszentelte Natália főhercegnő holttestét. E szertartásnál a kápolnában jelen voltak: Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő családjával, a Pozsonyban lakó valóságos belső titkos tanácsosok, ugymint Lipót koburgi herceg, Thurn-Taxis Lamoral herceg, Zichy Géza, Wolkenstein Oswald, Lehoczky Kálmán táblai elnök, Georgevics, Bach báró, Billoth, Bolla és Mathes altábornagyok és Pozsony város képviselőiben Dröxler polgármester, Neiszidler képviselő és Palugyay József.

A szertartás befejezése után a koporsót a pozsonyi katolikus autonóm hitközségi díszes gyász-kocsira emelték. A palota előtti téren a közös hadsereg és honvédség tisztikara, a városi képviselő-testület, hivatalok, egyesületek és sok ezer főnyi közönség gyülekezett. A palotától a pályaudvarig a helyőrség állott sorfalat és mögötte vagy 20,000 ember. A gyász-kocsit Kisling őrnagy vezetése alatt egy század huszárság és jobbról-balról a pozsonyi hadapród-iskola növendékei kísérték.

A koporsót fél öt órakor díszes gyász-kocsiba helyezték, számtalan remek koszorúval együtt. Őrségül mellette maradtak báró Kocz főudvarmester, báró Prónay százados és gróf Pálffy Rainer hadnagy udvari kamarások. Ezek, valamint az udvari személyzetből két hölgy és két lakáj a fél kilenc órakor este induló különvonattal a holttestet Bécsbe kísérték. A főhercegi család mély gyászban a rendes gyorsvonattal utazott Bécsbe.

Bécsben az államvasutak pályaudvara gyász-díszit öltött. Az udvari váróterem feketével volt bevonna és közepén ravatal állott. A ravatalról jobbra, feketével leterített kis asztalkán feszület állott, két oldalán gyertyával. A ravatal két oldalán 3-3 imaszámoly volt elhelyezve.

Este 9 óra után a perronon darabont és lovas testőrség, a pályaudvar előtt pedig két század gyalogság és egy század díszítés állott fel. Fél tíz

óra tájban megérkezett Lichtenstein herceg első főudvarmester a pályaudvarra, ahol az ott összegyűlt méltóságok fogadták. Pontban tíz órakor robogott be az udvari vonat a főhercegnő holttestével a pályaudvar csarnokába. Komornyikok és lakájok vitték a vörös bársonnyal bevont koporsót az udvari váróterembe és a beszentelés után a halottas kocsira, amely elé hat szürke ló volt befogva.

A halottas menet élén a lovasság haladt, míg a gyalogság mozgó sorfalat képezett. A halottas kocsit után Lichtenstein herceg első főudvarmester, az elhunyt főhercegnő kamarái előjárója, helyettes főudvarmesternője és kamarái személyzete haladt. Az utcákon összegyűlt közönség levett kalappal, némán nézte a gyászmenetet. A Burg külső kapujánál az őrség fegyverbe állott. A külső Burg-téren 80 főnyi gyalogság volt föllállítva. A „Schweizer Hof”-ban gróf Hunyady főszertartásmester várta a menetet.

A koporsót a Hofburg kápolnájának előcsarnokába vitték, ahol dr. Mayer, a Hofburg plébánosa, végezte a beszentelést. Ezután a koporsót átvitték a templomba; elől a papság haladt, oldalvást pedig testőrök és apródok viaszgyertyákkal. A templomban ravatalra helyezték a koporsót s még egyszer beszentelték, mire báró Kocz, az elhunyt főhercegnő helyettes főudvarmestere átadta a koporsó kulcsát az első főudvarmesternek.

A jelen voltak eltávozásra után a templomot bezárták.

Natália főhercegnő elhunyt alkalmából a következő udvari gyászjelentéseket adták ki:

I.

Legfelsőbb rendeletre néhai Natália Mária Terézia ő császári és királyi fenségéért az udvari gyász 1898. évi márczius 28-ikától, hétfőtől kezdve tizenkét napon át, következő változással viselendő:

A császári és királyi tábornokok, törzsa- és főtisztek a fátyolt az egész gyászidő alatt szolgálathoz és szolgálaton kívül a bal karon viselik.

A császári és királyi belső titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok az első hat napon át, vagyis márczius 23-ikától kezdve április 2-áig bezárólag, a nemzeti gyászöltönyben, aczél vagy befüttatott ékszerrel, színes kövek nélkül s hasonló karddal, az utolsó hat napon át pedig, vagyis április 3-ikától 8-ikáig bezárólag, az említett öltönyben arany vagy ezüst ékszerrel színes kövek nélkül s hasonló karddal jelennek meg.

II.

Legfelsőbb rendeletre néhai Natália Mária Terézia főhercegnő ő császári és királyi fenségéért az udvari gyász 1898. évi márczius 28-ától kezdve tizenkét napon át, következő változással viselendő:

Az első hat napon át, vagyis márczius 28-ikától kezdve április 2-áig bezárólag, a felső és fenséges asszonyok, valamint a hölgyek, fekete selyemben, fekete fejdísszel, fekete ékszerrel, fekete keztyűben és fekete legyezővel, az utolsó hat napon át pedig, vagyis április 3-ától 8-áig bezárólag, fekete selyemben, fehér csipkés fejdísszel és díszit-ménnyel, valódi ékszerrel vagy szürke, esetleg fehér ruhában, fekete csipkével és fekete ékszerrel vagy gyönggyel jelennek meg.

— A királynéről. Montreuxból írják: Erzsébet királyné három hét óta Terrijtben időzik, ahol csendben és visszavonultan él, csak sétáit nem hagyja abban. Aki a sétautakon találkozik ezzel a fekete ruhába öltözött hölgygyel, az ugyan nem is gondol arra, hogy a magyar királynét látja. Ahol mégis megismerik őt, ott tiszteletteljesen üdvözlők. A királyné csaknem minden délután Gliónba utazik, ahonnan Caux, Les Avants és Mont-Fleury helységeken keresztül tér vissza. A Milioni-kastély mellett levő erdő is a királyné kedvencei sétahelyei közé tartozik. Itt mindenki reméli, hogy a király is ide látogat.

— Uj titkos tanácsosok. A hivatalos lap ma három új belső titkos tanácsos kinevezéséről ad hírt. Ezek: báró Hornig Károly veszprémi püspök, gróf Andrassy Géza és báró Bohus Zsigmond. Az erre vonatkozó királyi kézirat így szól:

A személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar minisz-

terelnököm előterjesztése folytán báró Hornig Károly veszprémi püspöknek, gróf Andrassy Gézának és báró Bohus Zsigmondnak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom és e részben Házam és a külügyek miniszterét egyidejűleg kellően utasítom.

Kelt Bécsben, 1898. évi márczius hó 23-án

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

— A beteg Andrassy gróf. Gróf Andrassy Aladár állapotában — mint örömmel értesülünk — határozottan javulás állt be. A tüdő az éjjel nyugodtan aludt, fájdalmai jelentékenyen csillapultak, s most már remélhetőleg a javulás tartós lesz. A palotában most is igen sok látogató fordult meg.

— Gróf Zichy Jenő utja. Gróf Zichy Jenőtől Tiflisből a következő táviratot kaptuk:

Tiflis, márczius 27. Valamennyien szerencsésen érkezünk ide. Zichy.

— Egy főszolgabíró ünneplése. Enyingről táviratozzák: Kenessey Miklós enyingi járási főszolgabírónak, a Ferencz József-rend lovagkeresztjével történt kitüntetése alkalmából az enyingi járás közönsége ma ünnepet rendezett. Mintegy háromszázan tisztelegtek az ünnepelnél. A díszében az ünnepelt felköszöntőt mondott a királyné. Még sokan mondottak ezután felköszöntőt az ünnepeltre.

— Egy község pusztulása. Ungvári levelezőnk táviratozza: Ubrész községben ma nagy tűz pusztított. Ismeretlen okból kigyulladt egy ház és rövid idő alatt a fél község a lángok martaléka lett. A tűz által okozott kár óriási.

— A Rivieráról. Nizzából írják: Lipót belga király, aki 22-ére ígerte Villafrancába való megérkezését, nem állott szavának és minden mentesség nélkül elmaradt. Ugyancsak 22-én kellett volna odaérkezni a coburg-góthai uralkodó hercegnek, a ki leányát, a román trónörökösét és anyját, az angol királynőt akarta meglátogatni, de ő is elmaradt. Viktória királynő azonban pontosan megérkezett a jelzett időre és minden nap megtartja szokásos délelőtti sétáit szürke csacsis kocsiján, az „Excelsior Hotel Regina” szálló körül lévő parkban. Sétakocsizás után közeli rokonait fogadja, akiket egyszer-mászor meg is hív szerény uzsonnára. Míg a királynő rokonaival uzsonnázik, kísérete a francia méltóságokkal villásreggelizik. — Délután félnégykor — akármilyen az időjárás — kocsikírándulásra indul a Riviera gyönyörű dombos vidékén és hat órakor pontosan visszatér. Egy ilyen délutáni sétakocsizáson történt vele a következő eset: A királynő utmutatója és egy kocsin a közbiztonságifőnök egy angol udvari tisztviselővel a La Trinité bucsujáró-templom felé hajtatott, hol minden évben angol hölgyek egész kocsit virágot beszentelnek, hogy azután azokat londoni kórházakba küldjék. Véletlenül ugyanaz nap egy szegény kerteszt temettek s a temetés felkeltette a királynő figyelmét. A gyászolók csakhamar megtudták, hogy mögöttük a királynő kocsija jön és kíváncsiságból mind lassabban mentek, végül pedig a koporsót vivők is meg akartak állani. Ezt azonban a királynő nem engedte meg s azután lépésben a gyászmenet után hajtatott, úgy, hogy a szegény kerteszt a királynő kísérete utolsó útjára.

— Szociáldemokrata ügyek. A budapesti asztalosipartársulatnak ma délelőtt volt a közgyűlése, amely főképen azért nevezetes, hogy a szociáldemokrata munkáspárt is szerepelt benne, ami most esett meg először. Az alelnök-választásnál Bartoly János, a társulat régi pénztárosa és Tálos Pál, a szociáldemokraták jelöltje állottak egymással szemben. Tálos 54, Bartoly 122 szavazatot kapott s így a szociáldemokraták elbuktak. Előzőek újból Madary Gábort választották meg, aki már tizenhét esztendő óta elnöke az ipartársulatnak.

Két munkássgyűlés volt ma délelőtt. A kőműves-, kőfaragó- és ács munkások, talán ezren, a király-utca 99. száma alatt gyűléseztek. Elhatározták, hogy bérkötveleéseiket még egyszer a mesterek elé terjesztik s folyamodnak a lipótvárosi előjárósághoz, hogy a békéltető-bizottsági és betegsegélyező-pénztári képviselők megválasztása iránt haladéktalanul intézkedjék, dr. Horváth János parhatósági biztost pedig, aki a betegsegélyző

pénztári és békéltető-bizottsági választások végett egybehívott közgyűlést a mesterek érdekében már két ízben elhalasztotta, mentse föl tisztsége alól. A másik gyűlés az asztaloslegényeké volt a vig-utcza 16. szám alatt, itt a pünkösdi famunkás-kongresszusra választottak képviselőket.

Darász és Herczegmárok községekben — amint Mohácsról táviratozták — ismét mozognak a szociáldemokraták. Emiatt a községekben levő katonai különítményt is növelni kellett a császári és királyi 44-ik gyalogezredből egy század, Czénk András százados vezetése alatt, a veszélyeztetett községekbe vonult. Trixler alispán a napokban beutazta az egész vidéket.

— **Vaszary Kolos és Kerékgyártó Árpád.** A minap nyugalomba vonult Kerékgyártó Árpád egyetemi tanár nem régen egy benczés tanárjelöltnek elmondta, hogy az első pannonhalmi benczés, aki nála történelemből tanári képesítő vizsgálatot tett, Vaszary Kolos volt, ki oly kitűnően felelt, hogy hasonló vizsgára azóta nem emlékszik. Megjegyzendő, hogy Vaszary nem volt egyetemi hallgató, hanem kiképzését a benczésrend képzőintézetében nyerte.

— **Miniszteri tanácsosok kinevezése.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Szentgyörgyi Lajos és Láner Gyula honvédelmi miniszteriumi osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

— **Esküvő.** A dohányutcai zsidó templomban Deutch Miklós mérnök ma vezette oltárhoz Reimann Lázárnak, a Salgó-tarjáni kőszénbánya részvénytársaság igazgatójának leányát, Klárát. Az esketési szertartást dr. Kohán Sámuel főrabbi végezte.

— **Sikkasztó államhivatalnok.** A thénből jelentik: Az államadóssági pénztár egy hivatalnok, ki szelvényeket lopott és azokat újból forgalomba hozta, jelentékeny sikkasztás elkövetése után megszökött.

— **Az üngylikos századosné temetése.** Lareesch Máriát, Frank Adolf százados feleségét, aki tegnapelőtt agyonlőtte magát, ma délután fél 3 órakor temették nagy közönség jelenlétében. Az egyházi szertartás egészen csendes volt. A holttest egyszerű megáldás után a 4 órai gyorsvonattal Jägerndorfbá szállították. A boldogtalan asszonyt utolsó útján megtört férje kíséri. Jägerndorfban holnapután helyezik el a Lareesch-család sírboltjában örök nyugalomra.

— **Restaurált építészeti műemlék.** A pozsony-megyei Ivánkán már hosszú idő óta elhagyatva és elégtelenítve unatkozik egy hajdan zajos, nagyuri kastély, mely a Mária Terézia korabeli ó-francia stílusnak egyik legkiválóbb remeke. E kastélyt herceg Grassalkovits építtette akkortájt, midőn főuraink az udvar közelsége által vonzatra, egyre-másra emeltették Pozsony-megyében a legszebb műalkotásokat, mint például, Pálffy Királyfán és Stomfán, a Zichyek Vedrődön és Czifferen, az Esterházyak Köpcsényben és Cseklészen, a Csákyak M.-Bélen stb. Az ivánkai kastélyt az ötvenes években Mihály szerb fejedelem vette meg, kinek örökösei most restaurálják és régi fényébe helyezik vissza. A hozzátartozó park a legszebb hazánkban. 140 éves ültetvényeinek a külföldről is sokan járnak csodájára.

— **Az arany hazájából.** A Daily Chronicle egyik munkatársa William Ogilvie kanadai polgárral, aki a kormány megbízásából több évig Klondykeben időzött, beszélgetésbe elegedett, melynek érdekes részletei a következők:

Ujságíró: Mennyi pénzre volna szükségem, ha Klondykebe akarnék menni?

Ogilvie: Senkinek sem tanácsolnám, hogy 300—400 font (4000—5000 forint) tőke nélkül utra keljen. Mert ott egy évig kell élnie az embernek anélkül, hogy csak egy krajczárt is kereshetne. Azután minden a körülményektől függ. Az egyik nagy vagyont szerez, a másik semmit.

Ujságíró: Tehát minden a szerencsétől függ.

Ogilvie: Természetesen. Vannak olyanok, akik nem szorgalmasak és mégis nagy zsákmányra tesznek szert.

Ujságíró: Be tudná-e ezt nekem néhány példával bizonyítani?

Ogilvie: 1896-ban Plattleből a Jukon-folyón egy fiatal házaspár jött. A férfi azt mondta nekem: „Ha három—öt évig ott maradunk és ez idő alatt ezer fontot szerzünk, nagyon boldogok leszünk. Többet nem kívánunk.” Ez az ember épen ott volt, amikor Eldorado Creek fölfedeztetett és egy év múlva 10,000 fontja volt. Néhány nappal később egy Glasgowlból való öreg skóttal találkoztam, aki szánalmas külsejű volt. Azt mondta, hogy 64 éves és már 42 év óta bányászik, de csak épen annyit talált, amennyiből nagynehezen megélhetett.

Ujságíró: Hogyan telik el az év Klondykeben?

Ogilvie: Novemberben kezdik meg a bányászt. Ekkor a föld meg van fagyva és tüzet kell gyújtani, hogy a föld fölengedjen kissé. Nyáron nem lehet bányászni, mert minden víz alatt van. Nyáron azt az aranyat, amelyet télen bányásztak, megtisztítják a salaktól.

Ujságíró: Milyen az erkölcs a klondykei aranybányászok között?

Ogilvie: Csodálatos. Az élet és a vagyon épen olyan biztonságban van, mint akár Londonban. — Ebben a tekintetben ez a kolónia valóságos minta-telep.

— **Megtámadott rendőrelőőr.** Szerdahely István rendőrelőőr, aki ma szolgálaton kívül volt, nyugodtan sétált estefelé a csömöri-úton. Egyszerre eléje ugrik négy csavargó és az egyik durván rákiált:

— Ugy-e, hogy Szerdahelyi István, rendőrelőőr vagy?

Szerdahelyi nem ijedt meg és nyugodtan felelt:

— Igen, az vagyok.

— No, itt van! — szólt a csavargó és hátra szurta Szerdahelyit.

A megsebesített segítségért kiáltott és a rögtön odasietett rendőrök nyomban el is fogták kettőt a támadók közül. Bevitték őket a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy mind a kettő notórius, rovott multu gazember, akiket többször kitiltottak a fővárosból. A rendőrség reméli, hogy két elszabadult társukat is kézrekeríti. — Szerdahelyi állapota életveszélyes.

— **Tudósok harca.** Bizony nem valami épületes az a hírlapi viaskodás, amelyet három német kapacitás követ el előkelő folyóiratokban. Ugy kezdődött a dolog, hogy Lamprecht, lipcsei egyetemi tanár egy nagyobb könyvben megírta Németország történetét. Delbrück, aki a berlini egyetemen tanít, a történelmet, Preussische Jahrbücher című szakfolyóiratában kimondta erről a könyvről, hogy semmi történelmi értéke sincsen. Lamprecht Harden lapjában, a Zukunftban, goromba választ irt erre a kritikára, de Delbrück sem maradt adósa, mert a következő levelet intézte hozzá lapjában:

Lamprecht és Harden uraknak.

Folyóiratom decemberi füzetében — Lamprecht felszólítására — elmondtam véleményemet a könyvről. A véleményem az volt, hogy az ő Németország történetéről szóló könyve tudományos érték nélkül való, egyszersmind azt a tanácsot adtam neki, mondjon le arról az igényéről, hogy a tudomány emberének tartsák; tegye le a tanári hivatalát és lépjen be a Zukunft szerkesztőségébe.

Lamprecht erre azt válaszolta: „hogy ez a piszkolódás nem ér fel hozzám.” Hogy Lamprecht piszkolódásnak mondja azt, hogy én őt a Zukunft szerkesztőségébe való belépésre biztatom, az az ő becsületéértésemnek rossz alkalomkor való megnyilvánulása, amelyet én tisztelék, de hogy Harden ezt a tulajdon lapjában lenyomatta, az a magabecsülés nagyfokú hiányát jelenti. Ami Harden jellemét illeti, azzal már régóta tisztában van mindenki. Nem akarom azonban eltitkolni, hogy gyalázatosságáról — becstelenségéről — okmányba foglalt bizonyítékok vannak kezeim közt. Hans Delbrück.

— **Pirománia.** Orosházi tudósítónk írja, hogy végzetessé válható gyújtogatási kísérletnek voltak ma reggel az utcán járó-kelők szemtanúi. A községnek egyik legszűkebb utcájában egy alig négy láb magas nádtetejű viskó csufoskodik, mely zegények menedékházául szolgál hosszú idő óta.

Erre a nyomorult fészekre, mely bizonynyal még a tanyai állapotból maradt fenn emlékül, vetette szemét Gelegonya István ácsmester. Reggel fél nyolcz óra tájban egész fesztelenül kezdte a nádtető eresztét gyujtogatni. Tübben körülállták és rendőrré meg a tűzoltókért szaladtak. Ezek rögtön oda siettek, az égni kezdő nádtetőt leszakították és Gelegonyát erővel lefogták. Bekísértetvén, egész nyugodtan kijelentette, hogy ő bizony a házat fel akarta gyújtani. Hosszabb vallatás után a hatóság azt a benyomást nyerte, hogy a szerencsétlen ember, ki eddig a legjobb és legszorgalmasabb ácsmesterek egyike volt, piromániában szenved. Megfigyelés végett még aznap Gyulára vitték a megyei kórházba.

— **Halálos végű mulatság.** Három napszámos mulatott kedvére Kőbányán a bécsi téglagyár mellett levő kocsimában: Fiáth József, Gráf Fülöp és Hiska József. A mulatozás azonban szomorúan végződött, mert a bortól fölhevült emberek összekülönböztek és Hiska késsel támadt társaira. Fiáth és Gráf, akik nem voltak ellátva védelmi eszközökkel, áldozatul estek a harcziás Hiskának, aki Fiáthot agyonszurta, Gráfort pedig életveszélyesen megsebesítette.

— **Elfogott szökevények.** A nagyszabedni törvényeségi épületből tegnapelőtt két rab megszökött, de csakhamar ismét kézrekerítették őket. Zlate Juon cigány, aki nemrégén a Schneider-féle gyilkossági perben szerepelt és Weber István, aki rablőgyilkosság kísérlete miatt van vizsgálati fogáságban, egy zárkában voltak elzárva. Már régven elhatározták, hogy megfognak szökni és tüstűket tegnapelőtt este hét és nyolcz óra között hajtották végre. Egy eltört asztallábbal nagy erőfeszítéssel kifizetették a zárka ablakrostélyát és aztán az ablakon keresztül a szabadba jutva, átmasztak a három méter magas kerítésen a szomszédos Krafft-féle kertbe, ahonnan könnyen elmenekülhettek. A szökést azonban hamar észrevették. Mind a két szökevényt látták a közeli kaszárnya előtt. Zlate ingben és alsónadrágban, Weber rabruhában, mezitláb volt. A fogházfelügyelő egészen a szomszédos Nagy-Csűr községig követte a megugrott szökevények nyomait és az egyik rabot, Zlate, cigányt meg is találta egy asszonynál, aki a rab rokona volt. Zlate már ekkor ruhát váltott. Kihallgatták és vallomása alapján ráakadtak a másik szökevényre is. Weber Nagyszabedben egy asszonyismerősnél rejtőzött el, akit arra kért, hogy menjen el a nejéhez és kérjen tőle a számára ruhát. Az asszony azonban nagyon megijedt a rejtélyes vendégtől és egyenesen a rendőrségre ment, ahol a dologról jelentést tett. Amidőn azonban a rendőrök a szökevényért mentek, Weber neszt vette az árulásnak és elmenekült. Keresésére indultak és reggel felé sikerült őt is elfogni.

— **Garázda legények.** Lehoczky István, budapesti születésű, 19 éves vasesztergályos és Balogh József, budapesti születésű, 19 éves lakatoslegény az alsó erdősor- és munkás-utca sarkán az éjjel megtámadták Nagy András és Petrozán István napszámosokat, akikről minden áron el akarták szedni pénzüket. A napszámosok erősen védekeztek, mire a mesterlegények kést rántottak a összeszurkálták őket. A lármára rendőrök siettek elő és ekkor a duhajlegények megfutamodtak. Ezzel azonban nem elégedtek meg, hanem elmentek Tass Ferenczné alsó erdősor-utca 8. szám alatt levő cipészüzlete elé, ahol feltörték a kirakatot, de nem vihettek el semmit, mert az üzletben alvó inasgyerekek felébredtek s lármájukra az elősietett rendőrök a két garázda embert a VII. kerületi kapitányságra kísérték.

— **Megölte az anyósát.** Verlázító rablőgyilkosság tartja izgalomban Egerberegnyő városaranyosmegyei község lakosságát. Özv. Lengyel Istvánné 70 éves öreg asszony teljesen visszavonultan élt kis gazdaságában. Veje, Engel János; már régóta a föld alá kívánta a szegény öreg asszonyt, hogy kis házat és pár száz forintját a felesége révén megkaphassa. A múlt évben már egyszer el is lopott az anyósától 50 forintot, bár ez rájött a lopásra, veje ellen nem tett följelentést. Március 18-án özv. Lengyel Istvánné az egerberegnyő vásáron eladott egy tehenet és egy pár tulkot, amikért 215 forintot kapott s ezt a pénzt már az előbb nála volt 80 forinttal együtt a nyakán lógó vászonzacskóba rejtette. Az esetről tudomása volt a vejének is. Az özvegy e hónap 21-én megkérte a

vejét és annak közeli rokonát, Soós Danit, hogy javítsák ki a háza kerítését. A munkához hozzá is láttak de közben folyton azon tanakodtak, miképen rabolhatnák ki az öreg asszonyt. Engel azonban nem volt már bizonyos felőle, hogy az özvegy magánál tartotta-e a 295 forintot. Hogy erről megbizonyosodjék, bement az özvegyhez és 25 krajczárt kért tőle. Az özvegy azt mondta, hogy nem adhat, mert nincs neki aprópénze s azzal vesztére kihuzta kebeléből a zacskót s egy százast véve ki belőle, büszkélkedve mondta:

— Látod, csak ilyen nagy pénzem van.

Engelnek megvillant a szeme, eleget tudott s nyugodtan folytatta munkáját. A két gonosztevő hamarosan elhatározta, hogy még azon éjjel meggyilkolják az özvegyet. Soós Dani kint őrt állt az ajtóban, Engel pedig a ház padlásáról a konyhába leereszkedve, alvó anyósának ágyához osont, aztán torkon ragadta és megfojtotta az asszonyt. Ekkor társa is bejött, mindent felforgattak, a zacskót elrabolták, de 600 forint értékű kötelezvényt nem bántottak. A csendőrség a rablógyilkosokat másnap kinyomozta és letartóztatta.

— **Postarablás.** Czibakházaán, Szolnok közelében fekvő községben, a minap feltörték a posta- és távirtdahivatalt. Az ajtót kifeszítve, kivették a pénzes vasszekrényt a Tisza partjára, hol kalapáccsokkal felszakították és a benne lévő 69 forintot kivették. A csendőrség eddig még sikertelenül nyomozza a betörőket.

— **Kibukott az ablakon.** Pozsonyban Klein Gizella 3 éves kis leány, egy tekintélyes pozsonyi kereskedőnek egyetlen gyermeke. A szerencsétlenül járt leányka, bár még él, oly súlyos helyő sérüléseket szenvedett, hogy aligha éri meg a reggelt.

— **Elfogott sikkasztó.** Bécsből táviratozák, hogy Maleki Gyulát, a „Mezőgazdasági tejtermelők általános szövetségének” igazgatóját a szövetséget kárára elkövetett sikkasztások miatt elfogták.

— **Villamos és gázcslárákat ajánl a Csillárgyár** részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés suglói közúti vasúttal).

Balneologusok gyűlése.

A magyar királyi orvosegyesület helyiségeiben ma nyolczadszor jöttek össze az ország balneologusai. Először az országos balneológiai egyesület tartotta évi rendes közgyűlést, amelyet a VIII. balneológiai kongresszus követett.

A közgyűlést dr. Taffer Vilmos egyetemi tanár elnök nyitotta meg. Mint figyelemreméltó jelenséget említi föl, hogy parlamentünkben a földmívelésügyi tárca költségvetésénél volt és jelenlegi miniszterek s képviselők ajkairól balneológiai vonatkozású és érdekű beszédek hangzottak el, amelyek, ha nem is tulajdonítható nekik tulságos nagy fontosság, mindenestre előkészítik a tért arra, hogy utóbb jól megszerkesztett balneológiai érdekű előterjesztések ne legyenek egészen idegenek a parlament előtt. Nagyobb horderejű ennél az a tény, hogy az egyesület régebbi kezdezményezésére a belügyminisztérium kebelében, az egyesület szakközvegeinek közreműködésével elkészült a fürdőügyi törvényjavaslat, amelyben kellő méltánylásban részesült mindaz, amit az egyesület programjába írt. Végül kegyeletes szavakban siratja el dr. Schwimmer Ernőt. Indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy jegyzőkönyvében hálával emlékezik meg a megboldogultról.

Ezután dr. Löw Sámuel főtitkár terjesztette elő évi jelentését.

A pénztári kimutatás tudomásul vétele után dr. Hankó Vilmos Magyarország ásványvizei és fürdői az 1900. párisi kiállításon czímmal ismertette annak a tudományos kiállításon elhelyezését és berendezését, amelylyel az egyesület a párisi kiállításon szerepelni fog.

Végül a közgyűlés a gazdasági szakosztály elnökévé dr. Schwimmer tanár helyébe egyhangulag dr. Pap Samu országgyűlési képviselőt választotta meg.

A közgyűlés befejeztével az elnöki széket dr.

Bókai Árpád, egyetemi tanár foglalta el s kezdetét vette a balneológiai kongresszus.

Az első előadást dr. Ónodi Adolf egyetemi tanár tartotta. „A tüdőbajosok szanatóriumokban és klimatikus helyeken” czimű előadásában megfigyeléseit és benyomásait foglalja össze.

A tüdőbajosok nagyobb része a klimatikus helyeket keresi fel, melyek azonban a szanatóriumi kezelés előnyeit csak részben bírják, a liányos berendezések folytán a szabad légkura rendszeresen kevésbé vihető keresztül és elesik az állandó orvosi felügyelet. Hogy a beteg a klimatikus helyek előnyeit jól kihasználja és az ártalmakat kikerülje, az jórészt a fürdőorvos kezében van, kinek módjában áll betegéinél a lehetőség szerint a szanatóriumi gyógykezelés és iskola elveit alkalmazni és így eredményt elérni.

A jelen voltak megéljeneztek az érdekes előadást, amelynek kapcsán dr. Kuthy Dezső határozati javaslatot terjesztett be, amelynek értelmében mondja ki a kongresszus, hogy tekintettel a megdöbbentő mortalitásra, melyet a tüdő tuberkulózis országszerte okoz, feltétlenül szükségesnek mutatkozik, hogy Magyarország csatlakozzék ama védekezési mozgalomhoz, amely a nevezett betegséggel szemben Nyugat- és Közép-Európában már régebben megindult.

A javaslatot a kongresszus elfogadta, s elhatározta azt is, hogy a Budapesten felállítandó jótékony tüdőbeteg-szanatórium kérdésében saját hatáskörében minden teltetőt meg fog tenni.

Ezután dr. Sassy János (Miskolc) tartott érdekes szakszerű előadást a skrofulózis balneoterapiájáról.

Az utolsó felolvasó ma dr. Sümei József volt, aki az orvosok részére balneológiai kirándulásokot ajánl.

A mai napra kitűzött előadások ezzel befejeződtek. A kongresszust holnap délelőtt folytatják, amikor ismét négy előadás lesz.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A képzőművészet 1897-ben.

Az országos magyar képzőművészeti társulat gróf Andrássy Tivadar elnöklése alatt ma délelőtt megtartotta rendes évi közgyűlését a műcsarnokban. Mindenekelőtt dr. Ambrózovits Dezső titkár felolvasta a választmány jelentését, mely a képzőművészeti társulat múlt évi működéséről számolt be.

A jelentés a művészek között beállott „szakadással” is megemlékezik, ezeket mondván: Művészi életünk a lefolyt évben különösen nevezetes eseményeket nem hozott; mi legalább nem tekinthetjük ilyeneknek sem a divatos izgatottságnak egyes jelenségeit, sem a művészi produkció azon egyes jelenetét, amilyen a nagybányai művészek külön kiállítása volt. — Ez utóbbi a méltán felkeltett érdeklődés mellett, talán félreértést is szült, mintha ez művészeink között avagy társulatunkkal szemben a szakadás jelensége volna: épen azért szükségét érezzük annak, hogy a tisztelt közgyűlés előtt a netaláni félreértésnek elejét vegyük annak kijelentésével, hogy ily szakadásról szó sincs s meg vagyunk róla győződve, hogy társulatunk egyöntetű működésére a jövőben ez kihatással nem lesz.

A jelentés felolvasása után Hock János országgyűlési képviselő emelt szót. A jelentéssel szemben, mely a művészi élet terén haladást konstatált, kimutatni igyekszik, hogy a magyar művészet pang. Rámutat a művészi produkció meddőségére s a művészi pályázatok sikertelen voltára. Minden bajoknak a forrását és okát a rendszerben látja. Helytelenül van szerkesztve a jury, mely évek hosszú során át ugyanazokból a tagokból áll és nem tartozik semmiféle anyagi és erkölcsi felelősséggel. Helytelennek tartja, hogy a jury-ban nem művész-tagok is részt vehetnek és a hibás egybeállításnak tulajdonítja, hogy a művészeti téren nálunk a klikk-szellem és protekció virágzik. Szerinte a művészeti ügyek vezetését tisztán művészekre kellene bízni s meg kellene teremteni a művészi autonómiát. Erre a célra közösen kellene törekedni a képzőművészeti társulatnak és a képzőművé-

szek egyesületének. Ezután a közönség körében a művészet iránt való érdeklődés fölkeltését sürgeti. Ezt meg kellene kezdeni az iskolában művészi képek, műtörténeti olvasmányok és képes könyvek bevitelle által, úgy, amint az Franciaországban van. A művészi izlés fejlesztését folytatni kellene az iskolán kívül a nagy közönség körében az által, hogy téli esteken a muzeumokban és képtárakban szakeimherek előadásokat tartanak a képzőművészetekről s esetleg fényképi vetítéssel mutassák be az ó- és ujkor klasszikus szobrait és képeit. Gondoskodni kellene a művészi termékek gyors elárúsításáról, hogy a művészek ne legyenek mindig a kormány kegyére utalva, ha egy-egy munkájukon túl akarnak adni. Végül három javaslatot nyújt be.

Az első a jury újszervezésére, annak fölfriessítésére vonatkozik. A második a művészi érdeklődés fölkeltése és ébrentartása érdekében a művészetnek az iskolában való tanítását ajánlja megfelelő szemléltető képek és olvasmányok által, továbbá meghonosítani kívánja a muzeumi és képtári előadásokat. A harmadik indítvány veleje az, hogy a társulat rendezzen Barabás Miklós műveiből kiállítást és a befolyó jövedelemből te-remtsen alapot Barabás emlékszobra javára.

Hock Jánosnak nagy hévvel elmondott beszéde zajos visszhangot keltett. A közgyűlés a választmányhoz utasította a benyújtott javaslatokat, amelyek fölött egy közelebbi összehívandó rendkívüli közgyűlés fog dönteni. A közgyűlés különben a választmány jelentését egyhangulag tudomásul vette, a zárszámadást és költségvetést elfogadta és a fölmentvényt minden irányban megadta.

Báró Harkányi Frigyesnek az elnöki tisztról való lemondását sajnálattal vették tudomásul és Szalay Imre miniszteri tanácsos indítványára a közgyűlés Harkányi érdemeit jegyzőkönyvében örököltette meg.

Végül a választást ejtették meg, melynek eredménye a következő: Alelnökök: Berzeviczy Albert és Lotz Károly, választmányi tagok, művészek: Basch Gyula, Bihari Sándor, Dudits Andor, Fadrusz János, Karlovszky Bertalan, Márk Lajos, Stettka Gyula, Vaszary János és Roskovits Ignác. Nem művészek: Szüry Dénes, Miklós Ödön, Liphay Kornél, Gerlóczy Károly, Forster Gyula, Lukács Antal és dr. Szmeccsanyi Miklós.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Dr. Korotnai sikkasztási ügye.** Közöltük annak idején, hogy Pfeiffer Lajos vasúti hivatalnok sikkasztás miatt panaszolta be dr. Korotnai Árpádot s följelentésében azt adta elő, hogy Korotnai 4800 forintot érs értékpapírjait elsikkasztotta. Elrendelték a vizsgálatot s ennek befejeztével Korotnait sikkasztás miatt vád alá helyezték. Védoje fölebbezésére a királyi tábla pótvizsgálatot rendelt el s ennek folyamán kiderült a vád alaptalansága, miért is a Korotnai ellen folyamathan volt eljárást megszüntették.

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Szokatlanul mozgalmas ülése volt ma az ügyvédi kamarának, mely Györy Elek elnöklésével ma tartotta meg rendes közgyűlését. A kamara tágas disztermét zsufolásig megtöltötték az ügyvédek és nagy érdeklődéssel tárgyalták a kamara múlt esztendői működéséről szóló jelentést. Ott láttuk az elégedetlenek nagy táborát, akik bizalommal vannak ugyan az elnökség iránt, de helytelenítik, hogy a választmány az ügyvédi kar tekintélyen esett sérelmek dolgában nem jár el a kellő erélyvel és chablonos fölterjesztésekkel igyekszik a kirívó bajokat orvosolni. Hibáztatták, hogy az a kamara, mely 1892-ben Kossuth Lajost disztagjának választotta, a márczius 15-iki nemzeti ünnepen semmi részt nem vett; hibáztatták, hogy a védelem szabadságán ejtett csorbát egy, a miniszterhez intézett beadvánnyal akarták kiköszörülni; szemére vetették a választmánynak hogy az évi jelentés, mely kicsinyes momentumokra is kiterjeszkedik, egy szóval sem emlékezik az azokról a rendeletekről, amelyek az egyéni szabadságot, a sajtószabadságot és a gyülekezési jogot megnyirbálják. Közben-közben heves támadást intéztek az igazságügyi kormány ellen, mely az észlelhető bajokat nemcsak hogy nem orvosolja, de elmérgesíti és hogy maga a miniszter épen az ügyvédség ellen foglal állást, a mikor például olyan vádakkal áll elő, hogy a tul-

ságosan sok pernek az ügyvédek az okai, holott annak oka a jogbizonytalanságban keresendő. Az elégedetlenek tábora élén dr. Stern Sámuel áll, akit a fiatal ügyvédek egész gárdája vett körül és nagy tetszéssel, lelkesedéssel hallgatta éles kifakadásait. Majd egy fiatal ügyvéd, David Miksa kért szót, elpanaszolva a közgyűlésnek, hogy a végtárgyalásokat vezető elnökök egyike, dr. Sós Kálmán őt, mint védőt, minden ok nélkül kiutasítással fenyegette. Általános volt a megbotránkozás az elnöki bíró eljárása miatt. Majd Vázsonyi Vilmos emelt szót és nagy tetszés között jelentette ki, hogy ne is remélje a kamara az egyes tagok által felsorolt sérelmek orvoslását attól a miniszter-től, aki a maga kicsiségében halomra dönti a nagy alkotásokat. A felszólalók egyikét, dr. Weisz Ödönt erősen lehurrogták, mert azal állott elő, hogy a védői minőségében megsértett ügyvéd mindenekelőtt a büntető törvény-szék elnökénél keresen megtorlást.

A közgyűlésről különben a következő tudósítással számolunk be:

Az elnöki emelvényen Györy Elek, a kamara elnöke, dr. Nagy Dezső tükár és dr. Pollák Illés kamarai ügyész foglaltak helyet. Az elnök megnyitó szavai után, melyeket éljenzéssel fogadtak, rögtön rátértek a napirend első pontjára, mely így szól:

1. A kamara választmányának az 1897. évi működéséről szóló jelentése.

A tárgyhöz elsőnek dr. Stern Samu szólalt fel. Szerinte a választmány elfecsérli idejét s így nem képes a kart annyira érdeklő nyugdíj-kérdést, amely pedig oly rég húzódik már, megoldani. Indítványozza, hogy a fontos kérdéssel való foglalkozásra a közgyűlés egy bizottságot küldjön ki. Indítványozza továbbá, hogy a kamara ezentel évi jelentését ne a közgyűlés előtt, hanem annak utána terjessze fel az igazságügyminiszterhez. Csak így érhető el, hogy a közgyűlésen hallott sérelmek is belejöjjenek a jelentésbe. Helytelen az is, hogy az ügyvédi karon ejtett sérelmek dolgában felterjesztést intéztek a miniszterhez. Ez az intézkedés nem használ. (Helyeslés.) Ha a választmány együtt érezne a kar egyetemével, rendkívüli közgyűlést kellett volna összehívni, hadd nyilvánuljon ott az indignáció. (Általános helyeslés.)

— És most — folytatja dr. Stern — azt kérdelem még: hol volt a tisztelt kamara márczius 15-én? Hol volt, mikor az egész nemzet ünnepelt? Ha ez itt csakugyan a lángoló hazafiság hajléka, miért voltunk némák épen mi, akik a többek közt azt is tudjuk, hogy Kossuth Lajos ügyvéd volt?

Dr. Stern Samu, miután még hosszan és nagy tetszés közt beszélt arról, hogy nagyon itt az ideje, hogy a választmányt felfrissítsék, írásban is beadta indítványát.

A kamarai alapon megoldandó nyugdíj-kérdés dolgában 12 tagu bizottságot indítványoz, úgy, hogy az harmadrészben a választmány tagjaiból álljon. (Éljenzés.)

Györy Elek elnök először is az elmaradt ünnepre reflektál. Róla bizonyára mindenki tudja, hogy a márczius 15-iki nagy nap fontosságát a lelkében hordozza, de a kamara, amely hatóság, nem parancsolhatja rá tagjaira az ünnepelést. Különben is tudja, hogy minden ügyvéd, ahol csak tehet, ünnepelt azon a szent napon. (Helyeslés.) Ami a nyugdíj-kérdést illeti, inkább későn, mint rosszul kell azt megoldani, lehetőleg országosan, de ha így nem menne, kamarai alapon is. A kar sérelmei tekintetében azért élt a kamara előbb csak felterjesztésekkel, mert kötelessége a miniszterrel feltenni, hogy segíteni akar a bajokon.

A vita során említett, az ügyvédség tekintélye ellen intézett támadások dolgában dr. David Miksa és dr. Weisz Ödön szólaltak fel, mint szemtanúi annak az esetnek, amelyről a napi lapok is irtak.

Kohn Pál a sommás pereket illetőleg május 1-én életbe lépő lajstrom-rendszer abszurditásairól beszélt, amely mellett az ügyvédek egyáltalán nem fognak kötelességeiknek megfelelni. Györy Elek elnök jelzi, hogy a választmány máris foglal-

kozott a kérdéssel s esetleg küldöttség útján fogják a minisztert felkérni a fenyegető haj elhárítására.

Enyiczkey Gábor osztja a jelentésbe foglalt azt a neheztelést, hogy a miniszter nem igen nevez ki ügyvédek a bírói karba. Helyesli legtöbb részében azokat is, amiket dr. Stern a nyugdíjintézetre vonatkozólag mondott. Ezután dr. Rác Géza szól a nyugdíj-kérdéshez, felelőleg elöl, hogy szomorú adatokat olvas ki a jelentésből. Ilyen, hogy kétszáz ügyvéden a tagdíjakat sem lehetett behajtani. Ez azt mutatja, hogy az ügyvédségnek nemcsak erkölcsi, de anyagi bajai is vannak. A nyugdíjintézetet államszegéllyel kell létesíteni s ez iránt folyamodjon a kamara a törvényhozáshoz.

— Nem kell államszegély! — hangzik mindenfelől a kiáltás.

Dr. Neuschloss Tivadar azon panaszkodik, hogy a közigazgatási hatóságok nem respektálják az ügyvédi meghatalmazást. (Helyeslés.) Ezen segíteni kell, mert különös, hogy az eredményt is nem az ügyvédekkel, hanem a félrel szokták közölni. Indítványozza, tegyen a kamara lépéseket, hogy ez az állapot megszűnjön s egy a véghatározatokat, mint a kiutalt pénzeket a közigazgatási hatóságok is az ügyvédnek kézbesítsék. (Helyeslés.)

Dr. Vázsonyi Vilmos azt fejtegeti, hogy az ügyvédkérdés csak egy része a társadalmi és gazdasági bajoknak s azt hinni is tévedés, mintha a kamara valami nagy hatalom lenne. De annyit azért lehet a kamara vezetőségétől várni, hogy merje olyanoknak festeni az állapotokat, aminek valójában. Az ügyvédséget kezdik ép úgy üldözni, mint a sajtót, mind a kettőt ugyanegy okból. (Helyeslés.) A hatalom nem szívelheti a jog és szabadság védőjét és nem a nyilvánosság emberét. Mert nélkülok a hatóság kényelmesen, meg aztán hamarosan is, kitekerheti nyakát az igazságnak. (Tetszés.) Így esnek meg az egyénis szabadság ellen intézett durva és gyalázatos merényletek... (Zajos, szünni nem akaró tetszés), így történhetett meg, hogy miniszteri rendeletekkel elkobozták legutóbb a gyűlekezés jogát, a sajtószabadságot, megtöltötték a politikai ezélokra való gyűjtést és a kényszerfotografálás gyalázatát is rázudították erre az országra. (Zajos helyeslés és taps.)

— És uraim — folytatta Vázsonyi — ne is áltassák magukat azzal, hogy orvoslást nyerhetnek attól az igazságügyminiszter-től, aki a maga kicsiségében halomra dönti a nagy alkotásokat... (perczeig tartó tüntető taps és éljenzés.)

Györy Elek elnök, úgy látszott, mérséklésre akarta inteni a szónokot, de a szünni nem akaró, tüntető tetszés közepette nem tudott szóhoz jutni. Ezért elállott szándékától s aztán gyorsan befejezte dr. Vázsonyi szavakkal:

— Ez a tüntetés nem nekem szól, hanem elítélése az uralkodó nyomorúságos rendszernek. Meg vagyok elégedve az eredményvel s nincs több szavam.

Dr. Eötvös Bálint is tudja, hogy a bíróságok részéről ugyszólván rendszeres dolog már a védők megsértése, ami ellen tennie s nem kérni még könyörögni kell a kamarának. Magának a szónoknak nincsenek személyes sérelmei, de látta, hogy a védők még a törvényes tisztelben sem részesül s orvoslást nem, hanem legfeljebb hírséget kaphat. Ha a miniszterhez intézett felterjesztéseknek eredménye nem lesz, hívjon össze a kamara rendkívüli közgyűlést s ott együttes cselekvésre kell az ügyvédségnek magát elhatároznia. (Helyeslés.)

Dr. Ödöni Miksa: Erdélyi miniszter azt mondotta, hogy az ügyvédek csinálják a sok pört, de ez nem áll, mert a pörök szaporodásának oka: a jogbizonytalanság. Bizonyos kérdésekben másként és másként döntenek a különböző ítélő tanácsok. Ekként a pörre menés lútri lévén, ázerencsét próbálnak a felek.

A felszólalásokra egyenkint reflektált most dr. Nagy Dezső kamarai tükár, mint előadó. Örvend

azon, hogy ily nagy az érdeklődés a kamara ügyei iránt s nem úgy van, mint régen, amikor 8—10 tag járt a közgyűlésre s lemorzsolgatta a napirendet. Helyes lehet dr. Stern Sámuel nézete, hogy az évi jelentést előbb a közgyűlés elé kellene terjeszteni s csak azután a miniszterhez, de a törvény és egy közgyűlési határozat másként intézkedik. — A nyugdíj-ügy dolgában nem gyorsan, hanem alaposan kell intézkedni, mert egy fejlődésképes nyugdíjintézetre van szükség, ehhez persze pénz kell, s így idő is. Minduntalan államszegélyre támaszkodni nem lehet, már a kamara függetlensége szempontjából sem. Örökös a panasz a gondnokságok miatt, de miért nem szolgáltatnak adatokat arra, hogy csakugyan van nepotizmus ezen a téren. Felhozták például, hogy azok kapnak jó csődöket, akik tagjai a gentry-kaszinónak. Kuriuzitásból utána nézett a dolognak, és mit látott?

Azt, tisztelt közgyűlés, hogy gentry-kaszinó tagjai közül 37-en és lipótvárosi kaszinó tagjai közül 46-an kaptak csődöt. (Zajos derűlttség.)

Kér adatokat és biztositja a közgyűlést, hogy a kamara erélyesen fog föllépni.

Györy Elek elnök befejezettnek nyilvánítja a vitát s egyuttal megkéri dr. Stern Sámuel, hogy a kamarai jelentés dolgában beadott indítványát módosítsa akként, hogy az előbbi jelentés végeit a választmányának kiadassék.

Dr. Stern beleegyezése után a kamara így határozott és az ez évi jelentést egyhangulag tudomásul vették.

A nyugdíj-kérdésre vonatkozó indítványát Sternnek elvetették 67 szóval 66 ellen, úgy, hogy épen csak hogy le nem szavazták a választmányt. Enyiczkey, valamint dr. Neuschloss indítványát elfogadták, míg Rác Géza indítványát mellőzték.

A közgyűlést holnap délután 5 órakor folytatják.

Szász lap Petőfi ellen.

Kolozsvár, márczius 28.

Az oláh nemzeti pörök megszűntek Kolozsvárott A tisztelt román agitátor urak egymás ellen agitálnak lesz azonban jövő kedden egy szász nemzeti sajtópör. Ez az új fajta csemege nem nagy élvezet a kolozsvári sokat kiállott esküdtszéknek. Egy beszterczei szász lapocská a Segesváron tavaly történt szoborleplezés alkalmából éjjeli pillangó módjára nekiment a fényes ünnepélyeknek. Szidta a magyarokat, Petőfit, mindenkit. Ebből aztán sajtópör lesz. Ámde a pör lefolyása unalmasan csöndesnek ígérkezik — hála Istennek. A lap felelős kiadója, dr. Kelp, a laptulajdonos, megszégyellte ezt a cikket. Megtagad vele minden közösséget és felelős szerkesztőnek egy Clemens nevű czipészt állít az esküdtek elé. Ez a Clemens voltaképen bécsi ember és egyik mellékfoglalkozására nézve veszedelmes szociálista. Ez fog felelni abban az ügyben, melyek története a következő:

A Beszterczén megjelenő Bistritzer Zeitung című politikai hetilapban, ennek 1897. évi szeptember 4-iki számában Petőfi-Feier in der Sachsenstadt cím alatt aláírás nélkül A jeggyel ellátott tárczaccikk jelent meg, mely egész cikk és különösen annak inkriminált részei az ügyészség szerint, nagyon is alkalmasak arra, hogy a szász nemzetiséget a magyar nemzet ellen gyűlöletre izgassák. Az ügyészség tehát perbe fogta e cikk miatt a következőket: Clemens Frigyes, ki beszterczei születésű és lakos, nőtlén, lutheránus vallású. 43 éves, mellékesen megjegyzve czipész, akit Bécsből szociálista igazgatások miatt kiutasítottak. Clemens az ügyészség nemzetiség ellen való gyűlöletre igazgatás vétségé miatt vádolja, mint aki a cikk megjelenése idején szerkesztője volt a Bistritzer Zeitungnak. A második vádlott dr. Kelp Gusztáv beszterczei ügyvéd, 31 éves, tartalékos hadnagy és kiadótulajdonosa a Bistritzer Zeitungnak. Őt is Erdélyben érvényben lévő sajtórendtartás alapján, köteles figyelni és gondosság elmulasztása címén vádolja az ügyészség. A harmadik jelentéktelen vádlott Botschár Tivadar, kinek nyomdájában az inkriminált cikket nyomtatták.

A cikk, melyről szó van, a „tárca“, egy pártatlanul durva és szennyes cikk; a „lap“ igazán szegénységi bizonyítványt állított ki arról a sokat hangoztatott kultúrától, mely ilyesmít nyilvánosságra hozni képes. A vádlevél a cikket a következőkben kivonatolja és inkriminálja:

„Őn (ugy látszik, levélalakban van „irva“), bámulattal kérde, hogy miként lehetséges az, hogy Magyarországon maga a művészet is a chauvinizmus szolgálatába állították. Mert hát miként jöhetne Petőfi szobra a szász városba (Segesvár.) Igen, ők ezt mégis merészték. Ez év július hó 31-én, a magyar forradalmárnak, a költő Petőfinak szobrát a régi jó szász városban leleplezték. Ott áll most a németek izzó ellensége ércbe öntve azon a talajon, melyet a szász nép ellene és nemzete ellen vérvél védelmezett, szorosan a német templom mellett áll, régi, megszentelt jognak, törvénynek és emberieségnek gunyjául.“

„A költő csak ürügyül szolgált arra, hogy a nemzeti hős szobra a szász városba hozassék, egy elmés gyáva sakkhuzás, az álnok, vad hun nép utódaihoz méltó.“

„Habár az ő cselekménye a törvény szerint büntény volt (hogy tudniillik Petőfi karddal harcolt a szabadságért), mindamellett amiért egy férfi állást foglal, az ellenség elismerését és bámulását kicsikarhatja. A szász sem érzett volna bosszút és igaz fájdalmat annak a láttára, amint hogy az mostan van (horzasztó és érthetetlen fordítás ez! Tudósító!) A magyarok a hely megválasztásában való ezen halfogással magát a költőt meggyalázták, megbecstelentették. Ő maga ilyen gyáva gonoszságra soha sem lett volna képes. Ő nagyobb volt, mint a nemzete, nagyobb mint ember, mint költő, mint hős, ők az ő nagyságát nem értették meg és ezt az ő saját kicsinységükkel porba rántották.“

„Oh te nemes, telivér magyar, a te megindító magyarosítási javaslataiddal! Német még az a talaj, amelyen a te Petőfi áll! Vissza akarod foglalni a várost, amely sohasem volt a magyaroké? Miként kaphat az igazság ilyen ökolcsapásokat, hogy lehetséges a történelem gunyjára ilyeneket kimondani? Kérde ön bizonyára elbámulva. Igen! A dolognak ilyen hamis felfogását a magyar ifjúságban rendszeresen nagyra növelik és minden élénk viszhangra talál, ami az ő nemzeti keveltségüknek és önhittségüknek tápot nyújt. Csakis így lehetséges, hogy bennünket, szászokat, Erdélybe tolatódnak tekintenek, türteknek tartanak, kiknek szerencséseknél kellene magunkat tartanunk, ha a magyarok választott nemzetéhez tartozhatunk. Mily csinos esemény történt az egyik székely vasuton, a Petőfi-ünnepély lefolyása idején. Egy szász iparosnó a környékből Segesvárra utazott vissza és pedig azon székely vonatok egyikén, mely a vendégeket a szász városba vitte. A magyar utazó társaság benne a szásznét orrontotta és az asszony csak erőszakkal volt a nemzeti dühtől való gyűlöletes gyalázkodások ellenében megoltalmazható. És mért? Mert mi ugyanazt, ami nekik legszentebb, époly szentnek tartjuk és nyugodtak, csöndesek nem vagyunk, mikor ők a köteleit a nyakunkra hurokolni akarnak.“ „Maga a legelső néposztály a győzelem tudatában felfuvalkodik. Tudja ő azt, hogy a brutális hatalom ő mellett van. Csak türelem! Még más hatalmas nepek is tönkrementek keveltségük okán. Fuvalkodjatok csak fel, növeljétek csak gögőket nagyra, ennek egyszer mégis csak meg kell magát boszulnia. Nem gyalázat-e, hogy a tizenkilencedik században megint a nyers ökoljog uralkodik, habár más alakban itt, Európa közepében. A középkor ökoljoga a hatalmasabbnak a gyöngébb ellen való nyílt elbánás bélyegét hordozta magán. Az legalább egy becsületet küzdelem volt, nem mint ma, midőn a sima keztyű alá rejtett öklöt verik arcunkhoz és a földre szeretnének tiporni bennünket.“

Ma álnok, gyáva vakandok-munkával gyökerünkön rágódnak. A büszketölgvet, mely a vadont mivelt országgá tette és melynek hatalmas koronája a körülötte levő czihernek árnyékot ad, megsemmisíteni, kiirtani szeretnék. A szétgyökerező czihere mozog, terpeszkedik és leginkább a tölgvet szeretné legyűrni. A törzse azonban nagyon is szilárdan áll, a gyökérnek szívós az élete, a tölgv ujjabb és ujjabb ágakat hajt, koronája pedig: a német mivelté, szorgalom és tudomány árnyékával fogja megajándékozni a környezetet akár akarja ez, akár nem. A vakandok-munka hiába való.“

A felelős szerkesztő, a cipészlegény elváltatta a felelősséget, a szerzőt pedig nem nevezte meg. A lap kiadótulajdonosa, dr. Kelp Gusztáv, lapján nem volt megnevezve mint lapulajdonos és ezért bevezetésül a besztércei járásbíró 40 forint pénzbüntetésre, Botschär nyomdászt pedig 10 forintra ítélte el.

A vizsgálat folyamán dr. Kelp beismerte, hogy ő kiadótulajdonos és hogy némi felelősség őt is terheli.

A végtárgyalás, illetve esküdszéki tárgyalás kedden, e hónap 29-én lesz Kolozsvárrt. Az esküdszéki tárgyaláson báró Szentkereszty Zsigmond törvényszéki elnök fog elnökölni, a vádat Sámi László királyi ügyész képviseli. E brutális cikkért Kolozsvárrt egyáltalán nem vádolják az okos szász nemzetiséget. E cikk, melylyel egész Európa előtt hlamage-ot szerveztek a besztércei szász sajtónak, a tulzó, ugynevezett zöldszász agitáció egyik szerény diszpeldánya. Épen Petőfit a szászok nem egy nagy tudósa és költője fordította és ismertette. Az a megvadult zöld csoport, mely az oláh tulzókkal fog kezét, el van szigetelve a józan szász nemzetiség elől.

A sajtóügyi végtárgyalás iránt nagy érdeklődés mutatkozik Kolozsvárrt.

EGYESÜLETEK.

Ujságírók gyűlése. A Budapesti Ujságírók Egyesülete április 3-án — vasárnap — délelőtt 11 órakor tartja az egyesület helyiségében (IV. Károlykörút 4. sz.) második rendes közgyűlését, melyre hivatalosak az egyesület rendes és alapító tagjai. A közgyűlés tárgyai: a főtákar, a segítő-alap igazgató-tanácsának, a könyvtárnok és a számvizsgálóbizottság jelentése, a zárszámadás és költségelirányzat megállapítása, valamint tisztikar és választmány választása; továbbá esetleges indítványok, melyek a közgyűlést öt nappal megelőzőleg a titkári hivatalnál bejelentendők. — Közgyűlés után társasbéd lesz.

A Fehér Kereszt-Egyesület lelencházát ma mutatta be Tabódy József elnök és dr. Szalárdi Mór igazgató a fővárosi bizottsági tagoknak, kik meglepetve hallották, hogy az idén három hónap alatt már 368 lelenchezet vettek fel a tavalyi egész évi 875 lelenchezet szemben és hogy az egyesület 83 telepén, tétényi árva házában és vidéki fiókegyesületeiben együtt 2000 lelenchezet többet nevel fel. Mult évben a halandóság a csecsemők közt igen kedvező volt, amennyiben a 17 százalékot nem haladta meg. Az egész évi költségvetés tavaly 103.587 forint volt.

Felolvasás a házeltolásokról. A Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben hétfőn, március 28-án este fél hét órakor Zelovich Kornél a házeltolásokról előadást tart.

SPORT.

Magyarnevű ló győzelme Angliában. Lincolnban a Carholme Plate-t egy Tóváros nevű ló nyerte meg. A győztes hároméves Mr. Five Rivers tulajdona.

Hírek a turfóról. A bécsi ügető versenyek megnyitó napján az egyfogatu urkocsisok versenyét a miklósfalvi ménes nyerte meg. — King Amphionta Rákosi-díjban Mr. Brook fogja lovagolni. — Termidor jockeyja, Ickyll, Németországból Alagra érkezett.

Levente redívivus. Levente, az 1895-iki Tokio-derby helyezette, mely a krakói derbyben a később a dunai-díjban letört s ennek következtében sokáig meg nem jelenhetett a pályán, az idén Alagon fog futni.

Ottó főherceg Alagon. Ottó főherceg az alagi versenyek alatt állandóan Alagon fog lakni, hogy a reggeli galoppoknál a lovait megtekinthesse.

Oxford és Cambridge regattaversenye. Londonból táviratozzák a N. Fr. Pr. utján: Viharos időjárás mellett tartották meg a mai napon a regatta-versenyt, amelyben Oxford nyert Cambridge-zsel szemben 12 hosszsal, mert Cambridge feladta a versenyt. Az utóbbi években mindig Oxford győzött.

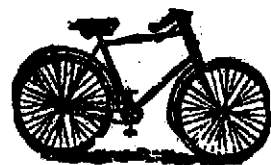
Letört favorit. Ruab'n, az alagi nagy akadályverseny erős favorítija tegnap a reggeli munkánál lábán annyira megsérült, hogy gazdája, Dreher Antal kénytelen volt a nagy versenyből törölni. Ruab'n-t, melyet biztos győztesnek tartottak, a bookmakerekkel hetekkel ezelőtt nagy összegekkel fogadták s így az előfogaadással sok pénz veszett kárba. A Dreher-istállót e futamban Blitz fogja képviselni.

VIDÉK.

(Nyugalomba vonuló polgármester.) Pellico Márton besztércei polgármester, amint értesülünk, nyugdíjaztatása iránt benyújtotta kérvényét. A lemondás összefüggésben áll gróf Bethlen Pál főispán amaz intézkedésével, amelylyel a nyugdíjaztatását kérő polgármestert állásától felfüggesztette. A polgármester ugyanis annak idején a helységnevek magyarosítását célzó törvényjavaslatot vita tárgyává engedte tenni a városi közgyűlés előtt, jölehet a főispán eleve figyelmeztette, miszerint Besztérce városa, mint rendezett tanácsú város, országos érdekű politikai ügyeket közgyűlés alkalmával nem tárgyalhat. A figyelmeztetésnek fogantatja nem volt, mire a főispán a polgármestert felfüggesztette állásától. Ez ügyben a belügyminiszter legutóbb döntött s a főispán határozatát jóváhagyta. A polgármester már 31 év óta különféle minőségben szolgálja a várost. A szászok perse demonstrative mindent elkövetnek, hogy a lemondó polgármestert továbbra is megtarthassák ez állásában.

(Öntöző csatorna Békésmegyében.) Békés vármegye a szocializmus gyógyítása végett öntöző csatornát készített. A nagyszabású tervek már elkészültek. A csatornából összesen kétezerhatszáz holdnyi földterületet vonnak öntözés alá; a tervet Fábry Sándor alispán lanszirozta.

NYILTTÉR.

Téli és nyári kerékpárskola.

Columbia

a legelső amerikai kerékpár

1898 újdonsága a lánccsútlú.

Fodor Károly és társa.

Prszébet-tér 17. sz.

Telefon 14—18

A legjobb és legolcsóbb ivóvíz a bakteriummentes

artézi savanyuvíz,

a mely a budapesti híres tanárok, dr. Ángyán, dr. Késmúrszky által mint a leghatásosabb járvány elleni ital elismertett. Ezen savanyuvíz patent zárral ellátott üvegekben minden fűszerkereskedőnél, minden vendéglőnél, vagy közvetlen a gyárból vásárolható. „Artesia“ budapesti üveglézők szikviz és pezsgítők gyár részv. társasága VI., Bajza-utca 34. Telefon 25—57.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde, március 27. A mai vasárnapi magánforgalomban külföldi alacsonyabb jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett az irányzat lanyha maradt. Kötetett: osztrák hitelrészvény 362.10—361.60, magyar hitelrészvény 381—380.75, államvasut 338.50, leszámítol 250.50 frton, osztrák hitelrészvény zárul 361.75 frton.

Uj közszenttelepek. Fontos közgazdasági hírt újságnak Pozsonyból. E szerint a várossal határos Mária völgy és Besztérce községekben néhány héttel ezelőtt bőséges közszenttelepekre bukkantak. A hírt eleinte kételkedve fogadták mindenféle, de ma már még a legskeptikusabb emberek is meglehetősen győződve valóságáról, miután Pozsony város csupa óvatoss polgárokból álló törvényhatósági bizottsága már tényleg be is nyújtotta a besztércebányai bányakapitánysághoz az iránt való kérvényét, hogy az aknáztást a városi erdőkre is áterjedő telepen megkezdhesse. Az uj közszent, szakértők szerint, minőségére egyenrangú a sziléziaival.

A tőzsde alkuszok egyesülete ma tartotta meg a multkoriban elhalasztott IX. közgyűlését, amelyben dr. Wittman titkár javaslatára kimondták az egylet felosztatását. Az egyleti vagyon hovaforításával egy bizottságot biztak meg, amely az egylet tőkéjét alkalmasint az alakulófélben levő „Tőzsdetagok egyletének“ tagja átengedni.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter Grünhut József és fia vállalkozó cégnek, a magyar királyi államvas-

utak szolnok-szajoli vonalán fekvő Alcsi megállóhelytől kiindulól Nagykőrös, Kőtelek és Tiszasüly községek érintésével az ujszász-jászapáti helyiérdekű vasut Jászladány állomásáig, tulajdonképpen a heves-szolnok-jászvidéki Tisza- és belvízszabályozó társulat által fenntartott Tiszavédgáton vezetendő, valamint a tervezett tiszasüly-jászladányi vonalból kiágazólag Besenyszög község, Palotás-puszták és Rékas község irányában a magyar királyi államvasutak Ujszász állomásáig terjedő keskenyvágányú gőzmozdonyvasutvonalakra, dr. Bleyer Vilmos ügyvéd és Pollák Ármán mérnök budapesti lakosoknak, a budapesti közúti vaspályatársaság által tervezett kelenföldi villamos vasúti vonal kelenföldi végállomásától a Magas uton át Budakesz községig vezetendő szabványos, esetleg keskeny nyomtávu villamos vasutvonalra, Varga József okleveles mérnök budapesti lakosnak, a győr-veeszprém-dombóvári helyi érdekű vasut Pannónhalmi állomásától Győr-Szent-Márton községbe vezetendő keskeny nyomtávu lóvasúti vonalra, Fáy Béla jász-pusztá-monostori földbirtokosnak az ujszász-jászapáti helyiérdekű vasut Jászapáti állomásától Jász-Dósa és Jász-Árokszállás irányában a magyar királyi államvasutak Vámos-Győrök állomásáig, esetleg pedig Jász-Árokszállás és Csány irányában a magyar királyi államvasutak Hort vagy Hatvan állomásáig vezetendő, szabványos nyomtávu gőzmozdony helyi érdekű vasutvonalra, ifj. Perczel Sándor, dr. Köves Jenő és Suly László veeszprémi lakosoknak, a győr-veeszprém-dombóvári helyi érdekű vasut Veeszprém város állomásától Szentkirályszabadja, Almádi, Alsó-Eörs, Csopak, Balaton-Füred, Aszófő, Örményes, Akali, Zánka, Köves-Kállya, Kővágó-Eörs, Badacsony-Tomaj, Tördemec, Balaton-Ederics, Meszes-Győrök, Keszthely, Sármedgy, Esztergál és Pacsa irányában Zala-Szent-Mihályig vezetendő szabványos, esetleg keskeny nyomtávu gőz- vagy villamos erőre berendezendő helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Országos magyar méhészeti egyesület. Az egyesület Vámosy Mihály elnöklése alatt ma tartotta közgyűlését. Miután az elnök üdvözölte a jelenvoltakat, elmondotta megnyitóját, melyben a múlt esztendő történetéről számolt be tüzetesen. Fontosabbak ezek közül: az egyesület képviseltette magát a brüsseli kiállításon, hol a rangyos mellékletet ki. Ugyancsak a múlt évben méz-értékesítő bizottságot szervezett az egyesület. A vásárcsarnokban ezért állandó mézeladási helyet létesítettek. Nemrégiben a ketet tartott az egyesület arra vonatkozólag, hogy a népnél az a tévhit van elterjedve, mintha a méh a gyümölcsöt és szőlőt bántaná. Ez nem igaz. E tévhit eloszlatására országos zsebtű-fóliásokat rendeznek. Az egyesület vagonya 2881 forint 47 krajczár. Bevétel volt: 11.929 forint 17 krajczár. Kiadása ugyanannyi. A jövő évi előirányzat: 6754 forint. Ezután a választásokat ejtették meg. A tisztikar a régi maradt.

A Budapesti általános villamosági részvénytársaság ma tartotta közgyűlését Steiger Gyula elnöklése alatt. Az évi jelentés szerint dacára annak, hogy a fogyasztás gyarapodott s ezzel együtt az áram utáni bevétel is nagyobb a tavalyinál, a részvényesek rendelkezésére álló tiszta nyereség mégis kisebb, mert függő terheket, kétes követeléseket és első sorban az ezredéves kiállítás költségeit kellett leróni a mérlegben, valamint a hátralevő számláknál és a beszüntetendő felszerelési üzletnél is sok leírás történt. A tiszta nyereség 136.545 forint 36 krajczár, a nyereségáthozat hozzáadásával 142.444 forint 74 krajczár áll rendelkezésre. A felosztásra vonatkozólag az igazgatóság javaslatba hozza, hogy 35.000 darab egyenkint 100 forintról szóló részvény 4%-os osztalékképp darabonként 4 forint, tehát összesen 140.000 forint használatossá fel, míg a 2444 forint 74 krajczárnyi maradvány új számlára vitessék át. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a felmentvényt megadta.

„Athenaeum” Irodalmi és nyomdai részvénytársaság. E vállalat ma tartotta közgyűlését. Az igazgatóság jelentése kiemeli, hogy a társaság egészben véve eléggé kedvező eredményt ért el. A társasági tőkének a múlt évi közgyűlésen elhatározott szaporítása programmául kerestülvitett. Az új részvények kibocsátásánál elért tiszta felpénzből a tartalékalapnak 120.000 forintig való szabályszerű teljes dotációja után, 100.000 forintra egészítették ki a külön tartalékalapot, azonfelül 320.953 forint 98 krajczárnyi építési s értékesítési alapot létesítettek. A múlt évi üzleti tiszta nyeresége 93.714 forint 30 krajczár. Levonva ebből a jutalékokat, összesen 14.057 forint 10 krajczár, marad a részvényesek közt való kiosztásra 79.657 forint 20 krajczár. Ehhez hozzáadva a múlt évi nyereségáthozatát 1530 forint 11 krajczárt, összesen 81.187 forint 31 krajczár. Ebből a 4000 részvény mindegyikére 20 forint (= 20 százalék) jut, a fennmaradó 1187 forint 31 krajczárt pedig a jövő évi számlájára vitetik át.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (64)

Szergejevna Nagyvezda apró darabokra lépte a levelet s kidobta a kerítésen túl az utcára. A fiu meglepetten nézte őt.

— Mit vársz? — kérdezte a fiutól.

— Feleletet kell vinnem.

— Feleletet? — kérdezte Szergejevna Nagyvezda — hát mondd meg, hogy a levelet összetéptem és hogy nem lesz sem sem. Igy mondd meg, érted?

— Hogyne érteném.

— Akkor hát mehatsz.

Mintha valami nehéz teher esett volna le a szívéről, mikor visszamenve leült a kis Péter ágyához.

A gyerek békételenkedett, ölbe kívánczolt, inni akart. Szergejevna Nagyvezda felvette őt, járt vele a szobában, amely most igen nagy és üres lett, mert a Nagyusa és Vjéra ágyait kivitték onnan.

Ebédre Szergejevna Nagyvezda egy kis levest és egy kis sültet evett.

Nem volt étvágya, csaknem betegnek érezte magát s felhasználva a Péterke időleges nyugodtságát, megpróbált aludni egy karosszékben.

A nap elbujt a kert fái mögött. Alkonyodott. A bokrok közt egyhanguan csiripeltek a verebek, valahol az utcán hármónika hangjai hallatszottak s mindez oly bánatosan hatott Szergejevna Nagyvezdára, hogy sirva fakadt, aztán észrevétlenül elszenderedett.

X.

— Asszonyom, asszonyom! — hallotta Rynyájevna álman keresztül.

Kinyitotta szemét és Grusát látta maga előtt.

— Ugy látom, hogy az urunk jön — magyarázta Grusa.

— Ne mondd! Lehetetlen. Hol?

Szergejevna Nagyvezda gyorsan kiment a nappaliszobába. Grusa utána ment és tovább magyarázta a dolgot:

— Kimegyek a kapu elé, hát látom, hogy jön egy kocsi és mintha a mi urunk. Tetszik látni: befordul erre felé.

Szergejevna Nagyvezda abban a pillanatban lépett az alakhoz, mikor a bérkocsi megállt a kapu előtt s a kocsiból kilépett Sztepanics Péter, akinek arca erősen le volt égve, ő maga megtelt. Fején szürke, puha kalap volt, vállán új divatu, galléros köpenyeg.

A kis Nagyusa, aki a kertben játszott, oda szaladt apjához, ez pedig felkapta őt és összecsokolta. Vasziliszka, a kis Vjérával, tiszteletteljes távolságban állt, de Sztepanics Péter hozzámert és Vjérát is megcsókoltatta.

— Jó napot, édesem, jó napot, kedves galambocskám — szólt Sztepanics Péter, megcsókolva a feleségét — mi az, hogy olyan hálvány vagy? Talán valami bajod van, kedvesem? Hát Peti? hol van ő?

— Ő... beteg — suttogta Szergejevna Nagyvezda lesütött szemmel.

— Beteg? bizonyosan valami csekélység... elrontotta a gyomrát. (Sztepanics Péter arca még mindig derült volt.) Hol van?

— Ő nagyon beteg, fekszik, — felelt Szergejevna Nagyvezda nyomatékosabban.

— Nagyon? fekszik?

S mintha hamarosan valami felhő borította volna el a Sztepanics Péter arcát.

Gyorsan sietett be a nappali szobába, leeresztette köpönyegét és lábujjhegyen bement a hálószobába.

Petike nyitott szemmel feküdt; arca vörösen lángolt; a takaró fölött kinyújtott keze sovány és fehér volt.

Sztepanics Péter lehajlott az ágy fölé és megszólította:

— Petike!

A fücska szempillái megrezzentek, de ő maga mozdulatlan maradt és kerekre nyitott, égő szeméi egy pontra voltak irányozva.

Sztepanics Péter egy pillantást vetett egy asztalkára, melyen orvosságos üvegek, kávéskanál és egy papírdarab volt a hőmérsékét jelző jegyzetekkel; felvette a papírdarabot, végig nézte s arca újra elborult.

— Régen tart? — kérdezte.

— Ma az első nap. Éjjel lett rosszul.

— Orvost nem hívtattál?

— Volt itt egy valamiféle, de nem tudta a betegséget meghatározni; én nem bírom benne.

— Hm! Majd elhivom Taraszovot, az kitűnő gyermekorvos.

Sztepanics Péter kiment a nappaliszobába, Szergejevna Nagyvezda követte őt. Grusa és Vasziliszka behordták a podgyaszt.

— Grusa — szólt Sztepanics Péter — mondd meg a kocsisnak, hogy rögtön megyek vele vissza.

— Értem — felelt az, meglepetten nézve az urra.

— Talán éhes is vagy, mindjárt adok valamit, ami az ebédre maradt — mondá Szergejevna Nagyvezda.

— Jó lesz, ha nem tart sokáig.

Borju-cotlette-et adtak neki. Gyorsan evett, csak ugy nyelgette le a darabokat.

— Ebben neked és a gyerekeknek hoztam valamit — mondá az egyik utitáskára mutatva.

— Miért nem értesítettél, hogy jössz?

— Meg akartalak lepni benneteket. Hiszen te különben sem jöttél volna ki elémbé. Szegénykém! Egészen el vagy gyötörve, nem lehet rád ismerni.

— Nem aludtam az éjjel.

— No látod! Vigyázz magadra. Póbálj most aludni.

— Nagyon aggódom Péterke miatt — mondá Szergejevna Nagyvezda alig bírva viszatartani könyeit.

— Megsegít bennünket az Isten és minden elműlik szerencsésen; elhozom Taraszovot. ... Csak ne nyugtalankodjál, ne essél kétségbe. No, a viszontlátásig! Én megyek.

Sztepanics Péter megcsókolta a feleségét, felült a kocsira és elhajtattott. Egy félórával előbb sietett ide, abban a reményében, hogy itt mindenkit egészséges, vig állapotban fogt alálni, maga köré gyűjti az egész családot s majd a teázásnál elbeszéli az ő uti élményeit; türelmetlenül nézegette óráját, számítgatva, hogy mikor érkezik meg. Most kiállhatatlan volt előtte a viborgi nagyországot és roppant hosszúnak tetszett neki. Taraszovot szerencsére otthon találta, de az épen sietett valahová. Az orvos őszintén bevallotta, hogy épen az Árkádiába szándékozott menni egy kicsit levegőzni.

— Akkor hát épen jó, Nyikolajevics Endre! Csak épen hogy az Árkádia helyett elmegyünk Lesznojba.

— Azt hallottam, hogy ön kiküldetésben járt? — kérdezte Taraszov, akinek a helyzet nem igen tetszett.

— Épen az imént tértem haza s első látogatásom is önnél tettem.

— Ez bizony nem kellemes, — motyogott Taraszov, kimenve az előszobába és lassan felöltve a felsőkabátját.

A kis Pétert az előbbeni állapotában találták.

— No, lássuk csak, barátocskám, hogy mi bajod van neked — szólt Taraszov Péterkéhez, levéve az ágyrácsot.

Térdre ereszkedett s rátette fülét a gyerek mellére, aztán megkopogtatta a mellét, hasra fektette a gyereket, hallgatódzott a hátán is, aztán fölkel. Rynyájev és Szergejevna Nagyvezda az egész idő alatt szótlanul álltak. Petike nyugoskodott és megint ölbe kívánczolt.

— Nem, jobb neki az ágyban maradni, — mondá Taraszov, midőn észrevette, hogy Szergejevna Nagyvezda készül a gyereket fölvenni.

— Jerünk a nappaliszobába, ott lehet receptet írni — indítványozta Sztepanics Péter.

Taraszov bement a nappaliba s leült az asztalhoz. Szemben vele Sztepanics Péter és Szergejevna Nagyvezda foglaltak helyet.

— Hát majd porokat és mixturát rendeljek — szólt Taraszov — adják be neki felváltva. Aztán a hátára vizes borogatást kell rakni minden négy órában.

— Mi baja van? — kérdezte Rynyájev félélenken.

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. márczius 28-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 70. Havi bérlet 22.

A nők barátja.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta Ifj. Dumas Sándor. Fordította: Kürthy E.

Személyek:

De Ryons Nádor, De Simrose Császár, Des Targettes Hercsenyi, De Chantre Dezső, Leverdet Vizvári, Jane de Simrose Mán, Leverdetné Szűz, Hgckendorf kisassz. Palka, Leverdet Balbine Ligeti, József Faludi, Inas Narciszl

Kezdeté 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaa a Lujzaasszony mint vendég.

Talmi herczegnő.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irák Makai Emil és Kövesi A. Zenéjét szerzette Konti József.

Személyek:

Dárius M. Csatai, Mirabella Raskó, Gaston Z. Bárdi, Margarita Vidor, Kazimir Blaha, Ivonne Solymosi, Cognac báró Ujvári, Rigobert Bokor, Puffanos paraszt Várnai, Kikiáltó S. Harmath, Ajtónálló

Kezdeté 7 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

BEM-PETŐFI.

Nagy körkép a szabadságharczából.

Festette: Vágó, Styka, Spányi.

Látható reggel 9 óratól, este villamos fényénél.

Áróna-ut 70. Városliget.

Belépő-díj 50 kr.

Mindenütt dicsérik a híres Machleid-féle keckseméti arcz-kenőcsöt.

Hatása a keckseméti nőre nyuszappal oly meglepő és elismert, miyet e téren azelőtt még el nem ért és fölül nem mult. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmatlan utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. Egy darab keckseméti növényzappan 32 kr.

Kapható: Farkas Ignác „Mátyás király” című gyógyosztárában, KECKSEMÉTYEN

Budapest: Török J., Dr. Eger, Balizs B. és Fénygyógyászati színház.

VIGSZÍNHÁZ.

644. szám. 644. szám.

Melyiket a kilencz közül?

Szini móka 1 szakaszban. Irta: Jókai Mór.

Személyek:

Kopár Kristóf Kazaliczky, Hamar János Hegedős, Sziczelte Mész J., Sandorka Bodnár, Ferike Táfi, Jánoska Dezső, Józsi Molnár, Erzsike Halász, Palka Fehér M., Pista Fehér A., Peti Belai

Utána:

A nőszabó

Böhözát 3 felvonásban. Irta Feydeau G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Moulineaux Góth, Yvonne Kalmár, Algrevilléné Hunyadi, Aubin Gál, Susanne Deli, Cassinet Balassa, Róza Varsányi, Pompenette Pécsi, D'Herblaynő Berzsetei, Etienne Szerémi

Kezdeté fél 8 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolcz képből dalokkal és tánczokkal. Irák: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő Molnár L., Katalin Hettyey A., Péla Bessenyei, Nyárády Szentmiklóssy, Howard Szilágyi V., Tamay Ákos Iványi A., Emerenzia Szilassy, Táborkok Adám L., Segédútsz Kardos J., Boriska Komáromi

Kezdeté 7 óraker.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Day, Nemzeti Színház, Vár Színház, M. kir. Operaház, Vig Színház, Nép Színház, Magyar Színház. Rows include Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek d. u., Szombat, Vasárnap d. u., and Este.

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál Egger biztos hatású

Mellpasztillái

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásának bizonyultak Egger szóda pasztillái. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyosztárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nador”-gyógyosztár Budapest, Váci-körut 17.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

árubázam oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Árám oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

- Crugos cipő, egy darab pitting bőrből 8.-
Borjubőr befűtes cipő 8.20
Borjubőr, keztűbőr-szárral, elegáns 8.50
Dívatos barna színű, bergsteiger cipő 4.-
Dívatos barna színű crugos cipő 4.-
Dívatos színű barna borjubőr, elől kapcsos cipő 4.80
Dívatos zöld színű előlkapcsos cipő 4.80
Dívatos színű barna félczipő 8.50
Szaludlak cipő, világosbőr vagy keztűbőr szárral 4.80

Hölgyeknek.

- Női lastrin crugos cipő, 16 cm. magas selyem crug 2.50
Zergabőr crugos cipő 3.-
Dívatos színű barna fűzős angol cipő 8.50
Dívatos színű barna gombos angol cipő 8.50
Dívatos zöld színű előlkapcsos cipő 4.-
Női zergabőr gombos cipő 10—12 gombmagas 4. - Irtszalón-lakkal 4.-
Dívatos színű barna félczipő 2.40
Zergabőr regatta-cipő, kötél való 2.40
Lastrin regatta-cipő, kötél való 2.20
Ország választék mindennemű dívatos barna és zöldszínű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltek több száz dívatos ábrakkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel 528

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körut 6.

GUMMI különlegességek, valódiak jótállással. Roulé eredeti dobozban, tucattja 3, 4, 6 és 8 frt. Roulé egyenként csomagolva, tucattja 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid), fehér színű tucattja 3 és 4 frt. narancsszínű 5 és 6 frt. Viktória, tucattja 4, 6 és 8 forint.

Halhólyag (hosszu) tucattja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tucattja 4 és 6 frt. Pely Porus Haase drbja 2 frt. Pely Porus Mensinger darabja 2 frt 50 kr. Párisi óvspongya tucattja 4 és 6 frt.

Nőknek legújabb DIANAÖV Tausel-féle 3-6 forintig. Pollitzer Mór és fia cs. és kir. kőszerezések Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 10, szám kapható titoktartás mellett.

URADALMAK,

valamint nagybirtokosok 20.000 frtot meghaladó összegekben, igen előnyös feltételek mellett kaphatnak törlesztéses kölcsönt — második helyre. — Levelek, amelyekben megemlíttve legyen, hogy mely intézet-től, mely feltételek mellett, mily összegű kölcsön van első helyen bekebelezve. Kaptatani pénz czimzen e lap kiadó-hivatalába intézendők. Ügynökök kizárva.

Pénz-

szítókat és ablakokat minden formában nagyszámban teljesen felvasalva, jól elkészítve bár mennyit azonnal szállíthat olcsó ár mellett. WIENER A. udóca asztalos árú gyár, Budapest, Üllői-ut 77. árjegyzék kivanatra, 856

DR. LASZKY INHALATORIUMA

mell-, gége-, garat-, orr-betegeknek soole és fenyő szétporlasztással külön kamarákban. Asthmásoknak pneumaticus curák. Erzsébet-körut 6., I. (New-York átellenében). Rendelés 11—1-ig és 2—4-ig. 680

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Miskolcz.

6501 szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a füleki felvételi épület átalakítására és kibővítésére valamint a Fülek állomáson létesítendő kettős őrházra és melléképületeire szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, az összegárjegyzék a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Miskolczon a magy. kir. államvasutak az üzletvezetőség pályafeltartási osztályában Szemere-utca 29. sz. I. emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1898. évi április hó 2-án déli 12 óráig kell benyújtani alólírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő fehrattal kell benyújtani: Ajánlat a füleki felvételi épület átalakítására és kibővítésére valamint egy kettős őrház építésére.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1898. évi április hó 1-én déli 12 óráig 800 azaz Nyolczszáz o. é. frt bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Miskolcz, 1898. márczius hó 22-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem dajzattatik.)

BÜTOR.

Ajánljuk a n. é. közönségnek és becses vendőinknek dusan felszerelt raktárunkat, mely dus választékokat nyujt mindennemű kárpitozott- és fa-bütorokban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben. Üzletünk szolidaságáról számos elismerő levél van birtokunkban, melyek izléss és jó minőségű bütorainkról tanuszkodnak; azért ne mulassza el senki megtekinteni mielőtt másutt szerzné be bütorait. — Tisztelettel

Patyi Kálmán és Tivadar

Kárpitosok és díszítők Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 11. szám földszint.